

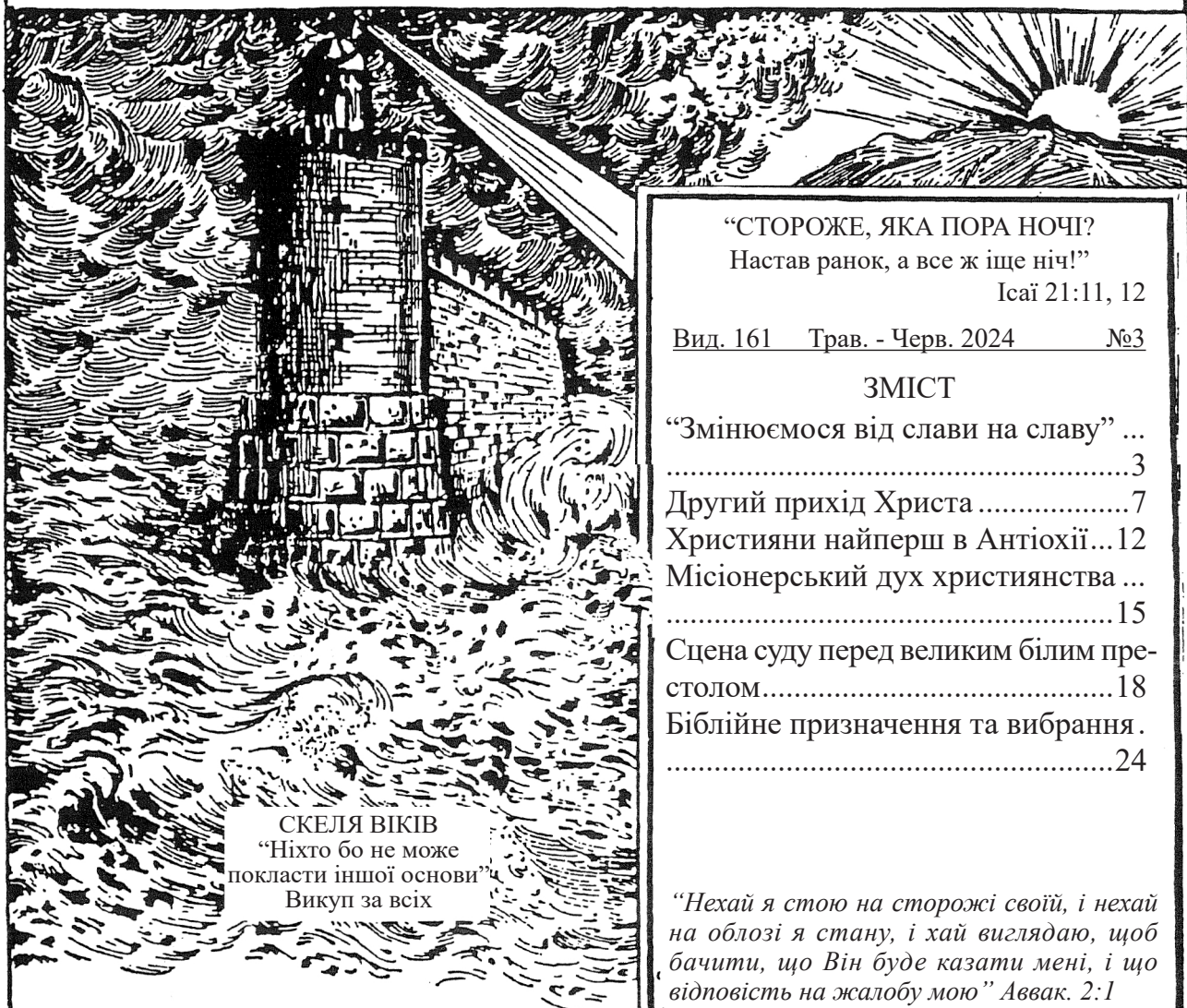

ЗОРІННЯ

НОВОЇ ДОБИ

ВІСНИК ПРИСУТНОСТІ ХРИСТА

СКЕЛЯ ВІКІВ
 "Ніхто бо не може
 покласти іншої основи"
 Викуп за всіх

"СТОРОЖЕ, ЯКА ПОРА НОЧІ?
 Настав ранок, а все ж ще ніч!"

Ісаї 21:11, 12

Вид. 161 Трав. - Черв. 2024 №3

ЗМІСТ

"Змінюємося від слави на славу" ...	3
Другий прихід Христа	7
Християни найперш в Антіохії...	12
Місіонерський дух християнства ...	15
Сцена суду перед великим білим пре- столом.....	18
Біблійне призначення та вибрання .	24

"Нехай я стою на сторожі своїй, і нехай на облозі я стану, і хай виглядаю, щоб бачити, що Він буде казати мені, і що відповідь на жалобу мою" Аввак. 2:1

"Тривога людей на землі, і збентеження від шуму моря та хвиль (збурених, невдоволених мас), коли люди будуть мертвити від страху й чекання того, що йде на весь світ (на всіх людей), бо сили небесні (церковні) порушаться... Як побачите, що діється це, то знайте, що Боже Царство близько... Випростуйтеся, і підійміть свої голови, - бо зближається ваше визволення" (Луки 21: 25-31)

ЦЕЙ ЖУРНАЛ І ЙОГО СВЯТА ЦІЛЬ

Головна мета цього журналу – давати пояснення Біблії. Його видає Товариство дослідників Біблії для того, щоб на основі Святого Письма поширювати правдиве знання про Божий План Спасіння, особливо для тих, які називаються християнами. В ньому також даються оголошення про конвенції та звіти з цих конвенцій, а також оголошення про літературу, яку видає Товариство. Наші так звані “веріанські дослідження” є вивченням і дослідженням Святого Письма з використанням “Викладів Святого Письма”, видання яких було організоване Товариством ще за часів Ч.Т. Рассела.

Цей журнал стає на захист єдиної правдивої основи надій християн, яку, як правило, відкидають, а саме, Викуп – відкуплення дорогоцінною кров’ю Ісуса Христа, що дав Себе на викуп за всіх (1 Петра 1: 19; 1 Тимофія 2: 6). Лише на цій основі хтось може будувати з “золота, срібла, дорогоцінного каміння” Божого Слова (1 Кор. 3: 11-15; 2 Петра 1: 5-11). Інша ціль цього журналу – показати всім, “що то є зарядження таємниці, яка від віків захована в Бозі”, щоб “тепер через Церкву була оголошена найрізніша мудрість Бога”, яка “за інших поколінь не була оголошена людським синам” (Ефесян 3: 9, 10, 5).

Цей журнал є незалежним від усіх партій, сект чи віровизнань і намагається кожне своє слово підпорядкувати Божій волі в Христі, як це виражено в Святому Письмі. Тому ми відкрито говоримо про все те, про що говорив Господь – згідно з Божественною мудрістю, якою Він нас обдарував, щоб про це говорити. Наше ставлення не є догматичним, бо що знаємо, те й говоримо, маючи сильну віру в Божі обітниця, які є певні. Призначення цього журналу – служити Богу, тому рішення про те, що може бути поміщене в ньому, а що ні, мусить бути згідне з нашою думкою відносно того, що є до вподоби Господу, згідне з Божим Словом і є для збудування братів і сестер у знанні та Божій ласці. Тому ми не тільки просимо, але й наполягаємо, щоб наші читачі досліджували кожне написане тут слово за допомогою непомильного Божого Слова.

ЗГІДНО З НАШИМ РОЗУМІННЯМ СВЯТЕ ПИСЬМО ВИРАЗНО НАВЧАЄ:

що ЦЕРКВА є “храмом” живого БОГА – особливим “Його творивом”; що його будівництво ведеться на протязі всього віку Євангелії – відколи Христос стався Відкупителем світу і основним “Наріжним Камнем” цього храму, через який, коли він буде завершений, Божі благословення зійдуть “на всі племена”, і вони матимуть доступ до Нього (1 Кор. 3: 16, 17; Еф. 2: 20, 22; 1 М. 28: 14; Гал. 3: 29);

що водночас відбувається ОБТІСУВАННЯ, ФОРМУВАННЯ І ШЛІФУВАННЯ посвячених віруючих у Христове поєднання за гріх. І коли останній з цих “живих каменів”, “вибраних і дорогоцінних”, буде готовий, тоді великий Майстер збере все до купи у першому воскресінні, і храм буде наповнений Його славою і стане місцем зустрічі між Богом і людьми впродовж Тисячоліття (Об. 15: 5-8);

що ОСНОВА НАДІЇ для ЦЕРКВИ і для СВІТУ полягає в факті, що Ісус Христос “за благодаттю Божою смерть скуштував за всіх”, є “викупом за всіх”, і “часу свого” буде “світлом правдивим,.. що просвічує кожну людину, яка приходить на світ” (Євр. 2: 9; Ів. 1: 9; 1 Тим. 2: 5, 6);

що НАДІЄЮ ЦЕРКВИ є можливість бути схожою на свого Господа, “бачити Його, як Він є”, стати “учасниками Божої Істоти” і брати участь в Його славі як співспадкоємиця (1 Ів. 3: 2; Ів. 17: 24; Рим. 8: 17; 2 Петр. 1: 4);

що ТЕПЕРІШНЄ ЗАВДАННЯ ЦЕРКВИ – вдосконалювати святих для майбутньої праці служби; розвивати в собі кожну благодать, бути Божим свідоцтвом для світу і готуватися бути царями і священиками в наступному віці (Еф. 4: 12; Мт. 24: 14; Об. 1: 6; 20: 6);

що НАДІЯ для СВІТУ полягає у благословеннях знання і можливостей, які будуть дані всім Христовим Тисячолітнім Царством, – реституції всього, втраченого в Адамі, для всіх охочих і слухняних, з рук їхнього Відкупителя і Його прославленої Церкви, – коли всі свавільні нечестивці будуть знищені (Дії 3: 19-23; Іс. 35).

“ЗОРІННЯ НОВОЇ ДОБИ”

Журнал видається кожних два місяці

Цей журнал видається Товариством дослідників Біблії. Статті, які друкуються в ньому, перекладені з Репринтів (передруку) статей, написаних братом Расселом. Статті друкуються в зворотному порядку, починаючи з 1916 року написання.

Хочемо повідомити всіх читачів “Зоріння Нової Доби”, що цей журнал розповсюджується безкоштовно. Надіємось, що брати усіяко будуть

підтримувати цей журнал, який розповідає про наближення Божого Царства, потішає пригноблених і дає харч у пору тим, хто уклав з Богом угоду при жертві.

ЦЕЙ ЖУРНАЛ ВИДАЄТЬСЯ ДЛЯ ДОБРА
БОЖОГО НАРОДУ І ДЛЯ БОЖОЇ СЛАВИ.

Всі листи, зауваження та побажання просимо висилати на адресу:

п/с 6890
м. ЛЬВІВ, 79019

“ЗМІНЯЄМОСЯ ВІД СЛАВИ НА СЛАВУ”

“Ми ж відкритим обличчям, як у дзеркало, дивимося всі на славу Господню, і змінємося [перемінюємося] в той же образ від слави на славу, як від Духа Господнього”
(2 Коринтян 3: 18).

Наш текст дає зрозуміти, що той, хто бачить Господню славу, буде підкорятися її впливу. Апостол говорить не про природний зір, а про бачення очима розуміння. Той, хто бачить справжній характер Господа, обов’язково побачить у цьому випробування, яке або принесе йому благословення через бажання копіювати Господа, або, навпаки, викличе в ньому ненависть до праведності. Про це апостол говорить і в інших місцях Писання, запевняючи нас, що Євангеліє є запашністю життя на життя або запашністю смерті на смерть. Ми раді вірити (не тільки з власного досвіду, але й зі слів Святого Письма), що для більшості нашого роду послання, яке Господь дав, у кінцевому підсумку виявиться запашністю життя на життя, на вічне життя.

Той факт, що лише невелика частина людства зараз цінує Божий характер і, відповідно, любить праведність та ненавидить беззаконня, не слід вважати доказом того, що велика маса людства знайде послання Божої любові й прихильності в кінцевому підсумку запашністю смерті на вічну смерть. Скоріше, це свідчення того, що більшість не бачить Господа в Його істинному характері, що очі більшості людей зараз закриті, або, як каже апостол у цьому тексті, їхні очі завішані покривалом. Деякі речі, що стосуються Бога, вони бачать крізь покривало невігластва, забобонів і гріха, яке покриває їхні серця, їхній розум. Погляд на Всевишнього, отриманий крізь таке покривало, неминуче є вкрай незадовільним і далеким від того, щоб

радувати й підбадьорювати кожного, хто дивиться. Апостол щойно говорив про те, що юдеї як народ відкинули Христа і Євангеліє благодаті. Він каже нам, що це сталося тому, що на їхніх серцях було покривало, яке заважало їм бачити славу і красу божественної справедливості та любові, зосередженої у Відкупителі та Його праці жертви за нас – “викупі за всіх: свідоцтво свого часу” (Хом.).

ЗМІНЮЮТЬСЯ ЛИШЕ ТІ, ХТО ДИВИТЬСЯ

Таким чином, апостол стверджує, що ми, з чийх сердець повністю або частково знято покривало забобонів і неправильних уявлень, “ми відкритим обличчям” можемо бачити Господню славу не безпосередньо, а як у склі, як у дзеркалі.

Наскільки ми позбуваємося покривала невігластва, настільки ми здобуємо дух свободи, дух Христа і здатність бачити речі в їх істинному, правильному світлі. Це аргумент апостола в контексті, коли він говорить: “Де дух Господній, там воля”. Будь-яка воля, яка ігнорує Господа і Його дух, є шкідливою і може завести її власника далеко в поклоніння і служіння богу-мікробу. Але той, чий очі розуміння відкриті на Божественне об’явлення, хто приймає Дух Господа, отримує в ньому справжній дух волі й належить до класу, який, згідно з описом, має можливість змінюватися від слави на славу в той самий образ, в подобу Бога слави, Бога мудрості, справедливості, любові й сили. Саме на основі цього твердження, що де дух Господній, там воля, апостол використовує слова нашого тексту, кажучи: “Ми ж відкритим обличчям [позбавленим покривала], як у дзеркало, дивимося всі на славу Господню, і змінємося [зазнаємо перетворення] в той же образ”.

ПЕРЕТВОРЕННЯ – ПОСТУПОВА ПРАЦЯ

Апостол Яків (1: 25) дуже виразно вказує на те, що ми повинні не тільки вдивлятися в цей закон волі, закон Бога, і бачити в ньому божественний характер і його досконалість, а також бачити власну недосконалість, але й продовжувати користуватися цими засобами благодаті, якщо хочемо, щоб у наших серцях просувалася праця перетворення. Ця ж думка висловлена в нашому тексті, а саме, що це перетворення відбувається поступово, від слави на славу, дозволяючи нам дедалі більше уподібнюватися до славного Бога. Цю ж думку висловлює апостол у листі до Римлян, коли стверджує, що ми змінюємося оновленням нашого розуму, щоб пізнати, що то є добра, приємна й досконала Божя воля.

Праця перетворення повинна мати свій початок, подальший поступ і кульмінаційну зміну, або розвиток. Коли ми нічого не знали, коли очі нашого розуміння були повністю засліплені, ми не бачили Божої слави; коли ж сліпота минала, коли покривало нещастя й забобонів поступово щезало, ми могли щораз більше бачити славний характер Того, Хто покликав нас із темряви до світла. Але доки покривало хоч якоюсь мірою позостається, доти такою ж мірою нам бракуватиме повного перетворення серця. Отже, необхідно, щоб увесь Господній народ зростав у божественній благодаті, зростаючи в пізнанні та любові до Бога. Саме про це пише апостол: “Для того схиляю коліна свої перед Отцем, ... щоб Він дав вам за багатством слави Своєї силою зміцнитися через Духа Його в чоловікові внутрішнім, щоб Христос через віру замешкав у ваших серцях, щоб ви, закорінені й основані в любові, змогли зрозуміти зо всіма святими, що то ширина й довжина, і глибина й вишина, і пізнати Христову любов, яка перевищує знання...” (Еф. 3: 14-19).

НАША ЗМІНА, ЇЇ ПОЧАТОК І КІНЕЦЬ

Наш текст вказує на те, що ця праця зміни здійснюється Духом Господа – перетворююча праця [ЗНГ326] зміни в серці, характері, житті, яка здійснюється святим Духом. Отже, тільки зачаті святим Духом – “народжені знову [зачаті знову]” (WTV) – мають цей зір і переживають цю зміну серця, характеру, життя від слави на славу. Просто вірити, що Ісус є Відкупителем світу і великим Учителем, посланим Богом,

недостатньо. Наша віра, щоб мати цінність, повинна привести до зречення гріха. Щобільше, вона повинна привести до повного посвячення серця Господу і служіння Йому, інакше ми не зможемо отримати зачаття святим Духом, не зможемо дозволити нашим очам бути достатньо відкритими навіть на те, щоб розгледіти славу божественного характеру. Саме до духовно зачатих звертається апостол у нашому тексті: “Ми”. Він каже, щоб ми рухалися до досконалості. Споглядаймо у дзеркало Божественного Слова на Божественний закон волі, продовжуймо вдивлятися в нього, копіювати божественний характер, і тоді день за днем, мало-помалу праця перетворення буде прогресувати, зміна серця, волі буде ставати щораз повнішою, а слава Господнього характеру буде все більше і більше нашою власною, і ми будемо навіть у теперішньому житті все більше уподібнюватися до нашого Господа. Про це також говорить апостол у своєму листі до Римлян, коли дає зрозуміти, що Бог покликав нас небесним покликом до співпадкоємства з Христом і що це співпадкоємство залежить від того, наскільки ми станемо копіями Його дорогого Сина (Рим. 8: 17, 29). Тому важливо, щоб ми точно знали про початок нового розуму, щоб ми могли точно встановити, що ми віддали своє серце, все своє Господу.

Важливо, щоб ми чинили поступ, щоб ми постійно шукали доказів того, що в наших серцях зростає подібність до Господнього характеру, і тоді, з огляду на обітниці Господа, ми зможемо сподіватися на славну зміну Першого Воскресіння, яке завершить працю благодаті, розпочату в зачатті Духом. У славному Першому Воскресінні ми сподіваємося на справжню подібність до нашого дорогого Відкупителя. Тоді, як стверджує апостол Іван, ми побачимо нашого Відкупителя таким, яким Він є, і всі залишки покривала, недосконалості та вади теперішнього часу зникнуть: “Будем подібні до Нього, бо будемо бачити Його, як Він є” (1 Ів. 3: 2), і будемо ділити Його славу.

НЕ СЛАВА ПЛОТІ

Часто причиною розчарування Господнього народу є те, що він недостатньо чітко усвідомлює, що процес зміни, який має завершитися його славою, – це зміна не плоті, а духа, розуму, волі. Ми в жодному разі не хочемо зробити

висновок, що там, де розум, воля міцно нахилена до Господа, це не має жодного впливу на плоть, жодного контролю над плоттю. Навпаки, ми віримо, що змінений розум має сильний вплив на плоть, що він навіть надає світло, гідність і славу земним рясам, що кожна людина, просвітлена й осяяна правдою, не тільки знатиме про це осяяння у своєму розумі й оцінить його перетворюючий вплив на своє серце і волю, але й певною мірою це осяяння Господнім духом буде випромінювати світло через її смертне тіло, в її словах, в її житті й поведінці, і навіть у самому виразі її обличчя.

Однак тут ми хочемо підкреслити, що Господь дивиться на серце, а не на зовнішність. Господь буде судити про нашу зміну не так, як судять люди, за зовнішнім виглядом, а за внутрішнім станом вірності Йому і бажанням говорити, думати, відчувати у згоді з Господнім Духом, у згоді зі славною подобою, яку ми бачимо все більш ясно відображеною в божественному Слові. Світ судитиме нас лише за зовнішнім виглядом, тоді як Господь судитиме нас лише за тим, що всередині. Але ми й весь дім віри маємо право очікувати доказів зміни серця, які проявляються у зовнішньому поведженні плоті.

Апостол дає про це зрозуміти не тільки в нашому тексті, але й в інших місцях, коли говорить: “А коли живе в вас Дух Того, Хто воскресив Ісуса з мертвих, то Той, хто підняв Христа з мертвих, оживить і смертельні тіла ваші через Свого Духа, що живе в вас” (Рим. 8: 11). Яке просте твердження! Господь має справу з Новим Створінням, але в міру того, як Нове Створіння зростає в силі через славне перетворення характеру від слави на славу, воно захоче контролювати смертне тіло, і це буде силою, що зростає й міцніє, так що навіть смертне тіло, яке колись було живим для гріха, а тепер вважається мертвим для нього, буде залучене на службу Новому Створінню, залучене на службу праведності в гармонії з Новим Розумом і ступенем його славної подоби до Господа.

ЗГУБНІСТЬ ЗАСЛІПЛЕННЯ ДО БОЖЕСТВЕННОЇ СЛАВИ

Ми слідкували за нашим текстом, і наш досвід та спостереження повністю збігаються з божественним свідченням. Погляньмо тепер з протилежного боку; подивімося, які згубні

наслідки має засліплення серця щодо божественного характеру, Божої слави. Апостол вказує на те, що спочатку людина була створена не в сліпому стані розуму, а з просвітленням. Відповідаючи на запитання, як так сталося, що більшість людства нині перебуває в такій повній сліпоті, він пояснює, що це сталося через те, що люди не захотіли зберегти знання про Бога у своєму серці, тому Бог віддав їх на поталу, дозволив їм обрати власний шлях, у результаті чого вони розвинули в собі нечестивий розум. “Пізнавши Бога, не прославляли Його, як Бога, і не дякували, але знікчемніли своїми думками, і запаморочилось нерозумне їхнє серце. Називаючи себе мудрими, вони потуманіли, і славу нетлінного Бога змінили на подобу образу тлінної людини, ... Тому то й видав їх Бог у пожадливостях їхніх сердець на нечистість, щоб вони самі знеславляли тіла свої. Вони Божу правду замінили на неправду”. Прочитайте на дозвіллі пояснення апостола про те, як язичники дійшли до найвищого рівня деградації, адже він викладає це в першому розділі свого Послання до Римлян від дев'ятнадцятого вірша до кінця.

Наші предки були язичниками, і тим рівнем цивілізації, яким ми користуємося, ми завдячуємо світлу пізнання Бога, що засяяло в Європі з Палестини. Проте Божа правда була настільки змішана з язичницькими філософіями, невіглаством і забобонами, що, як ми вже показали, лише духовно зачаті здатні бачити Божу славу з якоюсь мірою ясності й вдячності. Дякуймо Богові [3HG327] за те, що, хоча ми бачимо, що світ все ще перебуває в гріху й смерті, ми також бачимо божественний характер любові до людства, викладений у божественному Слові, яке запевняє нас, що всім родам землі судилося отримати благословення від Господа через Того, Хто полюбив нас і відкупив Своєю дорогоцінною кров'ю, і що благословення, яке зараз дарується Церкві через відродження і зачаття святим Духом, є лише прелюдією, передсмаком набагато більш загального благословення, яке ще має прийти до кожного створіння, приносячи з собою можливість відкрити всі сліпі очі розуміння і відкрити всі глухі вуха, щоб всі могли почути, побачити й оцінити Божу славу, Божу любов, Божу мудрість, Божу справедливість, Божу силу. Щоправда, у той час, коли це станеться, ми не можемо сподіватися, що це означатиме, що всі

прийдуть до повної згоди зі Всевишнім, проте наші серця заспокоює запевнення, що Той, Хто створив світ, любить його настільки, що відкупив його дорогоцінною кров'ю Христа, і що Відкупитель у згоді з Божественним планом ще має дати кожній людині можливість повного і цілковитого відновлення всього втраченого через Адама, і що навіть ті, хто остаточно відкине Божественну милість, не будуть вічно катовані, а “знищені будуть з народу”, як про це свідчить Святе Письмо (Дії 3: 23).

Стежачи за думкою апостола в цьому тексті, ми згадуємо слова Господа через пророка Ісаю, що Він зруйнує покривало обличчя, накинута на всі народи, покривало, яке розтягнуте над усіма народами (Іс. 25: 7). У цьому пророцтві Господь посилається на Тисячолітнє Царство, про яке Він в іншому місці символічно говорить як про “гору”. Він говорить, що ця гора, це Царство буде встановлене на землі й що сила, яка походить від нього, зруйнує завісу, покривало, яке лежить на всіх народах, і що Він приготує на цій горі для всіх людей гостину з ситих страв, гостину із вин молодих, ситих страв, повних насолод, радощів, благословень, милостей від Бога, що перевищують все те, що вони знають, розуміють або оцінюють. Навіть ми, чії очі розуміння відкриваються все ширше і ширше з кожним днем, дивуємося, коли отримуємо подальші проблески великого Божого плану, щоб побачити, які великі благословення прийде Царство Христа принесе всьому “стогнучому створінню” – не тільки тим, хто буде живий, коли настане ця славна епоха, але й благословення, згідно зі Святим Письмом, усім націям, усім народам, які включатимуть і тих, хто вже загинув у смерті. Це благословення великою мірою буде благословенням знання для очей і вух, зняття сліпоти, покривала і відкриттям славного сонячного світла того Тисячолітнього дня, яке прожене всі забобони, неправди й зло теперішнього часу. Як чудово, що всі пророки говорили про це славне Тисячолітнє Царство в захоплених словах подиву, що всі апостоли згадували про нього з виразом туги й бажання, як про час, коли все стогнуче створіння буде звільнене від рабства тління й ті, хто захоче, зможуть досягти свободи, належної Божим силам (Рим. 8: 21). Чи можемо ми дивуватися, що сам наш Господь Ісус навчав нас з нетерпінням

чекати цього Тисячолітнього Царства, цієї великої Божої Гори й молитися: “Нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі”? Наш контекст стверджує, що прийдешні благословення будуть не тільки для тих, хто житиме в той час, але й для тих, хто є в гробах. Зверніть увагу на вислів: “Смерть знищена буде назавжди, і витре сльозу Господь Бог із обличчя усякого, і ганьбу народу Свого він усуне з усієї землі” (Іс. 25: 8). Зверніть увагу також на слова Господа через пророка Осію (13: 14): “З рук шеолу Я викуплю їх, від смерти їх вибавлю. Де, смерте, жало твоє? Де, шеоле, твоя перемога?”. Саме цей уривок цитує апостол Павло у своїй великій проповіді про воскресіння (1 Кор. 15: 55). Вказуючи на другий прихід Христа і час, коли Церква буде прославлена з Ним, він заявляє, що тоді виконаються слова пророка Осії, що смерть буде поглинута перемогою. Знадобиться весь Тисячолітній вік, щоб поглинути смерть перемогою, врятувати людство від теперішніх умов гріха та смерті й дати можливість усім охочим прийти до повної згоди з Богом і отримати Божий дар – вічне життя. У кінці Тисячолітнього віку здійсняться слова пророка: “Де, смерте, жало твоє? Де, шеоле, твоя перемога?”.

“ХТО МАЄ НА НЬОГО НАДІЮ ОЦЮ”

Апостоли постійно заохочували Церкву з нетерпінням чекати славних подій, які відбудуться при другому приході Христа: (1) прославлення Церкви з її Господом у Першому Воскресінні; (2) а далі великої праці Церкви у славі, праці для людства, благословення всіх родів землі через зняття покривала гріха, невігластва і забобонів, яке зараз лежить на світі. У зв'язку з висловом нашого тексту апостол запевняє нас, що покривало, яке зараз є над розумами юдеїв, буде зняте в належний у Господа час, коли буде вибраний і прославлений Духовний Ізраїль, і коли буде встановлене Тисячолітнє Царство. І те, що буде правдою про Ізраїль у плоті, як показують нам інші Писання, буде правдою про всі роди землі. І як благословення природних речей приходять спочатку до юдея, а потім до поган, так і благословення Тисячолітнього віку, благословення реституції до земної спадщини й усього втраченого, Раю і людської природи в досконалості, прийдуть спочатку до юдея, а потім до всіх родів землі.

Тож не дивно, що апостол стверджує, що ці славні надії, які ми маємо перед очима, законно ведуть до очищення. “І кожен, хто має на Нього надію оцю, очищає себе так же само, як чистий і Він”. І це твердження про очищення серця та розуму і, наскільки це можливо, плоті, земної посудини, є лише ще одним твердженням про славу переміну від слави на славу, яка відбувається в усіх посвячених. Доречно, щоб кожен із нас поставив собі запитання: “Чи отримав я це зачаття Духом правди? Чи відчуваю я його силу в моєму серці та житті, яка дає освячення? Чи з кожним днем я перемінююся від слави на славу? Чи вдивляюся я в досконалий закон божественної свободи, щоб ця славна зміна відбулася і завершилася, а може я зв’язаний світом, плоттю, супротивником або якимись небіблійними релігійними [ЗНГ328] настроями чи вченнями, які заважають мені рухатися від слави до слави, як я повинен це робити?”

Добре, дорогі друзі, що ми помітили той факт, що це збільшення слави в нашому серці, в нашому новому розумі впливатиме на всі справи життя, надаючи навіть найпростішим справам ваги й славного світла, якого вони не мали б в іншому випадку. Нове серце, новий розум, бачачи божественну справедливість у її істинному світлі, цінує її й бажає бути справедливим до інших, усвідомлює, що Золоте Правило є мірилом справедливості, і прагне використовувати його в усіх життєвих справах, роблячи іншим так, як би він хотів, щоб робили йому. Щобільше, наскільки ми бачимо Божу мудрість, настільки

ми прагнемо такої ж мудрості, що сходить згори, спочатку чистої, потім мирної, покірливої, повної милосердя та добрих плодів. Крім того, вона визнає Божу силу, яка створила нас і яка тепер знову дала нам зачаття до нового розуму, до нових надій, здатна виконати всі добрі обітниці Слова й дати нам славне воскресіння на подобу нашого Господа, а також славу Царства, благословення, можливості та привілеї, і вжити нас разом з Господом, щоб вивести з могили й взагалі з умов гріха та смерті всі роди землі. Цей перемінений розум з його зростаючою славою дає нам свіжий погляд на наші обов’язки та життєві стосунки з Богом і нашими ближніми, а особливо дає нам оцінювання Божественної любові. Коли ми зауважуємо, що Бог любить не тільки добрих, але й недобрих і невдячних, це допомагає нам зрозуміти, чому Він наказує нам не тільки любити Його, любити братерство, любити тих, хто має Його дух, любити праведних, але й мати співчутливу любов до світу, любов, яка б з радістю робила людям добро і підносила їх. Крім того, ми повинні мати любов до такої міри й ступеня, щоб співчутливо любити наших ворогів й бажати їм добра, і в жодному сенсі слова не робити їм зла. Продовжуймо ж добру справу й намагаймося щодня, дорогі браття, перемінюватися від слави на славу, щоб Господь у воскресінні удосконалив те, що Його благодать, правда й дух нині розпочали в наших смертних тілах, – перемінений розум.

ЗНГ325 (1906 р.)

ДРУГИЙ ПРИХІД ХРИСТА

*“Коли ж прийде Син Людський у славі Своєї,
і всі Ангели з Ним, тоді Він засяде
на престолі слави Своєї”
(Матвія 25: 31).*

Весь рід Адама зійшов у велику в’язницю смерті як покарання за гріх, але відповідного часу Бог з милосердя послав Свого Сина, який 1800 років тому приніс Себе в жертву за людські гріхи, через що первісний гріх, який занурив наш рід у смерть, буде повністю скасований, і Відкупитель стане визволителем, щоб покликати всіх, хто в гробах. Ми бачили, що в проміжку між смертю Ісуса на Голгофі й часом благословення всього світу через тисячолітнє Царство, про яке

ми навчені молитися “Нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі”, відбувалася особлива праця – Бог обирав, тобто вибирав з-поміж засудженого роду “Малу Черідку”, особливо ревних і слухняних, які через віру і послух розвивали в собі під божественним керівництвом подобу Христа в характері з наміром, щоб вони могли становити особливий клас, який буде звеличений разом зі своїм Відкупителем у Його Царстві. Вони мають обітницю, що страждання з Ним зараз через вірність праведності означатиме для них звеличення до співпадкоємства з Ним у Його великому Царстві, яке незабаром буде

встановлене для благословення світу, – тисячолітньому Царстві.

Запрошуємо вас звернути увагу на той факт, що Святе Письмо протягом усього часу послідовно представляє нам Царство Христа як [ЗНГ336] надію світу на піднесення і благословення і показує, що його встановлення не буде через навернення світу проповіддю Євангелія, але як результат другого приходу Христа не як людини, не як жертви, а як того, Хто зодягнений у силу, щоб повалити гріх і сатану й надати необхідну допомогу кожному синові й дочці Адама піднятися з теперішніх умов гріха та смерті. Це велике соціальне піднесення світ починає усвідомлювати як необхідне, проте він не в змозі здійснити його для себе сам. Проповідь Євангелія не мала на меті повернути світ, а лише покликати зі світу порівняно невелику кількість тих, хто мав би вуха, щоб слухати, ставлення, повне віри й послуху, готовність прийняти вказівки Господа і йти за Ним ціною самопожертви. Для навернення світу, як це задумав Бог і накреслив у Біблії, знадобляться зовсім інші знаряддя. Минуло понад вісімнадцять століть, і сьогодні є лише порівняно невелика кількість справжніх послідовників Агнца, які взяли свій хрест, щоб йти за Ним. Решта (а більшість з них, як ми вже бачили, ніколи навіть не чула про Спасителя) перебуває не у вічних муках, але у великій в'язниці смерті. Вони повинні чекати там, поки вибране число Церкви не буде покликане, вибране, випробуване, визнане вірним і прославлене з Господом, Головою. Тоді Царство прийде у силі й великій славі, і настане благословення для всіх поколінь землі. Таким є оповідання Біблії від Буття до Об'явлення, і жодна інша книга не пропонує такої надії, і жодні інші писання протягом століть не демонструють такої ж послідовності, згуртованості та єдності. Для тих, хто дивиться на речі з погляду Святого Письма, це стає одним з найнадійніших доказів того, що Біблія дійсно божественно натхненна, написана святими особами давнини, які говорили й писали так, як їх вів святий Дух, а не згідно з якимись власними марнославними вигадками. Заглибмось в це питання більш детально.

ПРИХОВАНА ТАЄМНИЦЯ

У Старому Завіті пророцтва про прийдешню славу Месії та благословення Його царювання поєднуються з іншими пророцтвами,

які називають Його Агнцем, безмовним перед стригунами, бачать Його поряд з грішниками під час Його смерті, зраненим за наші беззаконня. Ці дві думки чітко простежуються, але навмисно так розставлені, щоб юдеї не могли їх чітко зрозуміти. Можливо, вони очікували спочатку слави, а потім страждань через якесь нещастя. Видіння пророків не були призначені Господом для того, щоб їх можна було зрозуміти до часу їхнього сповнення. Апостол Петро говорить, що навіть ангели не розуміли їх. Він каже: “Про це спасіння розвідували та допитувалися пророки, що звіщали про благодать, призначену вам. Вони досліджували, на котрій чи на який час показував Дух Христов, що в них був, коли Він сповіщав про Христові страждання та славу, що прийдуть по них. Їм відкрито було, що вони не для себе самих, а для вас служили тим, що тепер звіщено вам через благовісників Духом Святим, із неба посланим, на що бажають дивитися ангели” (1 Петр. 1: 10-12).

Якщо ангели не знали заздалегідь, то і юдейський народ не знав і, звичайно, язичницькі народи не мали жодного уявлення про такі речі. Тому випробування прийшло на юдейський народ з усією витонченістю. Тільки справді ізраїльтяни були у смиренному стані серця, готовому до навчання на цю тему і до того, щоб дізнатися, що їхні сподівання на негайну славу мали зазнати розчарування, що спочатку Син Людський мав багато страждати й бути розп'ятим, щоб засвідчити Свою вірність волі Отця у відкупленні придбаної власності й таким чином продемонструвати людству Свою любов і остаточно увійти у славу Свого Царства, яке ще має благословити кожне створіння в тій же мірі, в якій воно постраждало від гріхопадіння через першого Адама.

Іншою особливістю Божественного плану, не зрозумілою до першого приходу нашого Господа, є, за словами апостола, “прихована таємниця”, а саме: “Христос у вас, надія слави”. У давнину не здогадувалися, що Месія складатиметься з багатьох членів, для яких Ісус буде головою, Господом. Довгий проміжок часу між стражданнями нашого Господа на Голгофі та Його входженням у славу Його Царства на світанку Тисячолітнього віку апостоли позначили як період, в якому вірні, “[особливо] вибрані”, будуть іти слідами Ісуса, страждаючи за братів і

за свою відданість як члени Його Тіла, для якого Він є Головою. Таким чином, весь Євангельський вік був часом покликання, випробування і вдосконалення Церкви, яка є Тілом Христа, її підготовки до входження у славні радощі Господа. Другий прихід Христа, відповідно, відкладався до часу, в якому всі члени Церкви, Його Тіла, Його Нареченої, мають отримати необхідні уроки дисципліни та послуху і бути прийнятими та схваленими Ним.

Я ЗНОВУ ПРИЙДУ Й ЗАБЕРУ ВАС

Коли наш Господь під час Свого першого приходу об'являв маленькій громаді учнів про Свою смерть і відхід на небо, а також про потребу в цих подіях, Він робив це поступово, бо їхній розум і серця, як і всіх юдеїв, настільки захопилися славою прийдешнього Царства, що не звернули уваги на свідчення про страждання Христа, які повинні були передувати цьому. Тому наш Господь запевнив їх, що прийде знову і забере їх до Себе, щоб вони були учасниками Його слави, кажучи: “А коли відйду й приготую вам місце, Я знову прийду й заберу вас до Себе, щоб де Я були й ви” (Ів. 14: 3). “Краще для вас, щоб пішов Я, бо як Я не піду, Утішитель не прийде до вас” (Ів. 16: 7).

Коли Він розмовляв з ними, вони ще не були духовно зачаті. На це зачаття вони повинні були чекати до П'ятидесятниці, і тому наш Господь не міг пояснити їм так, як Він міг би це зробити, якби вони були духовно зачаті. Йому доводилося говорити з ними як з тілесними людьми, не вдаючись у подробиці, які без зачаття духом були б для них нерозумними. Подальші подробиці Він залишив для наступного об'явлення, запевняючи їх, що коли прийде святий Дух, Утішитель, Він через цього Утішителя нагадає їм усе, про що говорив раніше, натякаючи, що тоді вони зможуть [ЗНГ337] зрозуміти глибші речі Божественного плану. Він сказав: “Я ще маю багато сказати вам, та тепер ви не можете знести” (Ів. 16: 12).

Попри все, що наш Господь сказав учням про Свою смерть і воскресіння на третій день, їхній розум був настільки прикутий до звичайних юдейських уявлень про славу Месії, що вони не могли зрозуміти суті справи. За кілька днів до розп'яття нашого Господа Петро, речник дванадцяти, заперечив Ісусові, кажучи: “Змилуйся, Господи, такого Тобі хай не буде” (Мт.

16: 22). Тому не дивно, що після воскресіння нашому Господу потрібно було перебувати з учнями деякий час, щоб наставити їх на правильний шлях, з'являючись для цього в різному вигляді, як це робили ангели в попередні часи, створюючи тіла з плоті й кісток з одягом на різні випадки життя, щоб показати дві речі: по-перше, що Він ожив із мертвих; по-друге, що Він змінився і більше не є людиною, тілесною істотою, але тепер є духовною істотою з усіма властивостями духовних істот.

Розмовляючи з Клеопою та його товаришем по дорозі до Еммаус, наш Господь сказав: “О, безумні й запеклого серця, щоб повірити всьому, про що сповіщали Пророки”. Вони повірили частині того, що говорили пророки, але занедбали інші частини, до яких слід було б прислухатися і взяти їх під увагу. Наш Господь продовжив: “Чи ж Христові не це перетерпіти треба було, і ввійти в Свою славу? І Він почав від Мойсея, і від Пророків усіх, і вияснив їм зо всього Писання, що про Нього було” (Лк. 24: 25-27). Зміст, дух цих викладів пророцтв дійшов до нас через апостолів, і наш привілей, завдяки керівництву духа, – мати якомога глибше і ясніше уявлення про них.

МОЙСЕЙ ПИСАВ ПРО МЕНЕ

Повертаючись до писань Мойсея, ми бачимо, що він чітко змалював страждання Христа, а також славу, яка мала настати потому. Він навчав про перший прихід Христа як великої жертви за гріх, і про другий прихід Христа як славного пророка, священника і царя, через Якого мають бути даровані благословення. Ми бачимо це в образних жертвах образного дня примирення: спочатку священник приносив у жертву тельця, який представляв Його самого і становив велику жертву за гріхи, а потім приносив козла, який представляв Церкву, пов'язану з Ним, тому що Він приймає її як членів Свого Тіла. Позаобразом цього дня примирення був весь цей Євангельський вік, в якому ми маємо, по-перше, завершення страждань Христа, страждань нашого дорогого Відкупителя; по-друге, страждання Церкви, Його Тіла, що стає святим і прийнятним через Його заслугу.

Із завершенням дня примирення (в образі) первосвященник, який здійснив примирення, виходив до народу, одягнений у всі славні шати свого священства, які представляли надзвичайно

великі та дорогоцінні Божі обітниці, які сповнилися в Ньому і які представляли силу, велику славу і честь, даровані Ісусові, а опосередковано – Церкві, Його Тілу.

Як тоді первосвященник підносив руки й благословив народ, який лежав у поросі, так і тут, в позаобразі, у недалекому майбутньому, наприкінці цього Дня примирення, коли великий Первосвященник, Ісус, і Церква, члени Його Тіла, Його клас Нареченої, зодягнуться в славу, честь і безсмертя божественної природи й небесних прикмет, відбудеться явлення Месії як пророка, священника й царя для благословення людей на землі, які зараз борсаються в поросі, в розумовій, моральній і фізичній спорохнілості та безслав'ї. Як в образі, коли після благословення народ вставав і вигукував, так і в позаобразі, коли Господнє благословення досягне всіх людей протягом Тисячолітнього віку, результатом буде піднесення світу і великий вигук хвали для Того, Хто полюбив нас і відкупив Своєю дорогоцінною кров'ю, і для Отця всіх, великого автора плану спасіння.

ЕНОХ ПРОРОКУВАВ, КАЖУЧИ:

“Ось іде Господь зо Своїми десятками тисяч святих” (Юди 14). Ми не маємо оригінального запису пророцтва Еноха; у нас є тільки цитата апостола, але цього цілком достатньо. Вона демонструє нам єдність Божої книги, єдність послання, яке Бог давав через різних Своїх пророків протягом такого тривалого часу. Пам'ятаймо, що від часу Еноха до часу, коли апостол процитував його слова, минуло понад три тисячі років, протягом яких те саме послання повторювалося в образах, символах і простих висловлюваннях.

Безумовно, один дух Бога надихав їх і керував усіма ними як Його речниками. Який чудовий внутрішній доказ натхненності Біблії. І саме в цьому, як і в інших питаннях, вона є унікальною, окремою і відмінною від усіх інших релігійних книг. Письменники Біблії не копіювали жодним чином і жодною мірою язичників. Жодна язичницька книга не розповідає про Месію, який спочатку постраждає і викупить людей, а потім, вибравши з-поміж викуплених малу черідку, яка стане Його особливими співпадкомцями, прийде знову і завершить Свою справу, благословивши всі племена землі. Тільки Біблія

розповідає цю чудову історію послідовно і незмінно від початку до кінця.

Такою була тема розповідей усіх апостолів. Вони постійно закликали Церкву: “Отож, браття, довготерпіть аж до приходу Господа”, “Не мститься самі, улюблені”, залиште усі ваші випробування й труднощі, а також відплату вашим ворогам у руках Господа. Ви – Його, ваші інтереси – Його, уся праця – Його; дозвольте Йому у свій час і у свій спосіб виконати Божественну волю. Ви не можете перешкодити цьому, навіть якби хотіли, але намагання зробити це завадило б вам насолоджуватися Божим миром, яким Він хоче, щоб ви насолоджувалися навіть під час випробувань і труднощів цього часу.

У СИЛІ ТА ВЕЛИКІЙ СЛАВІ

Хоча Писання багато говорять про другий прихід Господа, помилки, які закралися в номінальну церкву протягом темних віків, настільки зіпсували ці благословенні висловлювання у свідомості Господнього народу, настільки розчинили їх, настільки позбавили сенсу, що порівняно невелика кількість зрозуміла, що всі надії Церкви, як і всі надії світу, згідно зі Святим Письмом, чекали на другий прихід Того, Хто відкупив нас Своєю дорогоцінною Кров'ю, і ґрунтувались на цьому. [ЗНГ338]

Серед порівняно небагатьох, хто зрозумів, яке важливе місце займає другий прихід нашого Господа в Божественному об'явленні, більшість, очевидно, була збита з пантелику цілковито хибним уявленням про спосіб другого приходу. Вони мають занадто приземкуватий, недостатньо обґрунтований, занадто тілесний погляд на цю річ. Вони очікують, що Месія знову прийде у плоті, щоб сидіти на земному престолі, і що Його Церква так само буде з Ним у земній славі, і що весь світ дивитиметься на земний Єрусалим як на свою столицю, подібно до того, як ми дивимося на Вашингтон як на столицю цього народу, або як французи дивляться на Париж як на свою столицю і резиденцію уряду. Цей неправильний погляд на другий прихід нашого Господа, це хибне уявлення про силу і велику славу, перенесення її на земну площину значною мірою є причиною несприйняття вчення про другий прихід Господа розумом багатьох духовно налаштованих людей. Вони правильно міркують, що такі очікування суперечать загальному змісту

Святого Письма, яке запитує: “Духом почавши, кінчите тепер тілом?” (Гал. 3: 3).

Навпаки, ми знаємо, що свідчення апостола полягає в тому, що наш Господь після Свого воскресіння є “Дух” (2 Кор. 3: 17), і що коли Він прийде знову в силі та великій славі, то це буде не по плоті, а в духовній славі й силі, подібній до тієї, яку побачив, мов спалах світла, сам апостол по дорозі в Дамаск і під впливом якої він був повалений на землю блиском, яскравішим від сонця в полудень. Апостол запевняє Церкву, що перед тим, як увійти в умови та славу Царства, ми всі повинні “перемінитися”, змінитися від людського до духовного стану, від людської, земної природи до досконалості духовної природи – “стати учасниками Божої природи” (2 Петр. 1: 4, Хом.), як зазначає апостол Петро. Саме це мав на увазі апостол, що видно з його подальшого твердження, що ми всі повинні змінитися, тому що “тіло й кров Царства небесного успадкувати не можуть” (1 Кор. 15: 50, 51).

БУДЕМО ПОДІБНІ ДО НЬОГО

Апостол Павло додає своє свідчення, яке суперечить думці, що в Царстві Господь буде таким, яким був у плоті, і що Його Церква буде такою, якою вона є зараз у плоті: “Ще не відкрилося, якими будемо” (1 Ів. 3: 2, Гиж.). З процитованого очевидно, що ми будемо відрізнятися від того, якими ми є зараз, а також очевидно, що наш Господь буде дуже відрізнятися від того, яким Він був. Він прийняв плоть для страждання смерті, а не для того, щоб її зберігати вічно. Прийняття плоті було доцільним, необхідним для нашого відкуплення. Апостол говорить, що, виконавши працю, доручену Йому Отцем, наш Господь був високо піднесений, набагато вище ангелів, князівств, і властей, і всякого імені, що назване. Отже, тепер Він є Господом слави, виразним образом істоти Отця, духовною істотою найвищого порядку, Божественної природи.

З цим співзвучно подальше твердження апостола Івана, що хоча ще не об’явилося, якими ми будемо, знаємо, що коли Він з’явиться, будемо подібні до Нього. Його зміна відбулася у воскресінні, бо Він був “умертвлений тілом, але Духом оживлений” (1 Петр. 3: 18). Наша зміна, як Його Церкви, Його Тіла, відбудеться, коли йдеться про тих, хто спить в Ісусі, у мить воскресіння, адже ми, як каже апостол, будемо

підняті нетлінними – “сіється в неславу, у славі встає, сіється в немочі, у силі встає, сіється тіло звичайне, встає тіло духовне”. Отже, склавши все це разом, ми бачимо, що зміна живих і воскресіння мертвих членів Тіла Христа приведе всю Господню Церкву до такого ж славного духовного стану, який Він має відтоді, як був піднятий із мертвих славою Отця. Ми будемо подібні до Нього, і хоча ми не знаємо, що це за стан, і це є поза нашим розумінням, ми задоволені, бо будемо подібні до Нього.

Другий прихід означає насамперед те, що у свій час, наприкінці цього віку, наш славний Відкупитель повернеться на землю і візьме на Себе відповідальність за її справи та інтереси, не приймаючи знову земного, плотського тіла, бо Він приходить не вмерти, а царювати. Тому Він приходить як духовна істота, невидима для людства, як є невидимими ангели, і сила і слава, яку Він матиме, не буде зовнішнім яскравим сяйвом, а силою і славою, яку Він проілюстрував під час Свого першого приходу у вчиненому чуді, про що читаємо: “Такий початок чудам зробив Ісус у Кані Галілейській, і виявив славу Свою” (Ів. 2: 11). Слава Господа полягатиме не в яскравому й сяючому особистому вигляді, а в славному ділі, яке Він невидимо для світу виконає у прояві Божої сили, у стримуванні гріха, у благословенні й просвітленні світу, в організації різних процесів, завдяки яким зі світу зникнуть слабкості й недосконалості гріхопадіння, а всі охочі й слухняні піднімуться розумово, морально і фізично від деградації й гріха теперішнього часу до досконалості й Богоподібності. Весь Тисячолітній вік присвячений цій справі підкорення гріха і всього злого, що протистоїть праведності, а також піднесення охочих і слухняних з-посеред людства. “Відновлення всього, про що провіщав Бог від віку устами всіх святих пророків Своїх” (Дії 3: 19, 21).

ОБ’ЯВЛЕННЯ У ПОЛУМ’ЯНОМУ ВОГНІ

Полум’яний вогонь – образний вислів того ж змісту, що й тоді, коли апостол сказав Церкві: “Улюблені, не дивуйтесь огневі, що вам послається на випробування” (1 Петр. 4: 12). Наші вогняні випробування не є буквальним вогнем, і ми не повинні розуміти полум’яний вогонь, в якому буде об’явлений наш Господь, як буквальний полум’яний вогонь. Тим, хто має час і бажання вивчити природу цього вогню,

ми можемо сказати набагато більше, ніж це можливо зараз. Вони мають або можуть мати повне пояснення цього питання в одному з наших біблійних досліджень під назвою “День помсти”. Коротко кажучи, полум’яний вогонь, в якому Еммануїл сповістить світові про Свій другий прихід і встановлення Свого Царства, є нічим іншим, як великим часом утиску, коли всі інститути нинішнього злого світу впадуть і поступляться місцем прийдешньому вікові, Тисячолітньому вікові, Тисячолітньому Царству.

Іншим твердженням щодо прояву слави Господа в той час є те, що Він приходить, щоб прославитись у Своїх святих і стати дивним у

всіх, хто увірує того Тисячолітнього дня (2 Сол. 1: 10). [ЗНГ339] Невидиме Царство, що складатиметься з Христа і вибраної Церкви, невидиме для людей, але всемогутнє для придушення й покарання злих справ і для благословення й винагороди добрих, дуже швидко покаже, хто є святими, які люблять правду і ненавидять беззаконня. І нагорода та благословення цих людей будуть ілюстрацією для решти світу, яким чином вони також можуть навчитися праведності. Але якщо вони не озвуться до великого Учителя, то будуть знищені з-поміж людей Другою Смертю (Дії 3: 23).

ЗНГ335 (1906 р.)

ХРИСТІЯНИ НАЙПЕРШ В АНТІОХІЇ ДІЇ АПОСТОЛІВ 11: 19-30; 12: 25

*“В Антіохії найперш християнами
названо учнів”
(Дії Апостолів 11: 26).*

Антіохія, розташована на морському узбережжі на північ від Єрусалиму, колись була знаним містом – третім містом у Римській імперії після Риму та Александрії. Наш Господь наводить розповідь про представлення Євангелія в цьому місті, даючи уявлення про простоту ранньої Церкви під проводом святого Духа і настановами двох найвправніших учителів Євангелія. Отже, з неї ми можемо з користю почерпнути поради та корисні уроки щодо того, якою має бути Церква Христа у вірі, простоті, любові та ревності.

Спочатку ми бачимо руку провидіння. Каменування Степана переросло в загальний дух опозиції серед юдеїв до християнства. Це сталося не випадково, а було Божественним задумом, щоб таким чином посланці Євангелія були розсіяні скрізь, несучи зі собою послання доброї звістки на устах і її дух у серцях та житті. Пам’ятаючи слова нашого Господа “А коли будуть вас переслідувати в одному місті, утікайте до іншого”, Його переслідувані послідовники послушалися, і таким чином благословення було занесене за межі Палестини. Знання про те, що “стіна, яка була перегородою” (Хом.) і відділяла поган від благословень та привілеїв юдеїв, була зруйнована, ще не стало загальним. Тому перша проповідь про Христа Христового була звернена лише до юдеїв, і це також було Божим задумом. Як зазначає св. Павло, потрібно було,

щоб Євангеліє проповідувалося насамперед їм, юдеям, природному насінню Авраама, якому була дана обітниця. Однак, за провидінням Господа, деякі з цих віруючих в Антіохії були юдеями з Кириної та Кіпру, наверненими до християнства. Вони, більш знайомі з грецькою мовою і менш знайомі з єврейською, виливали радість своїх сердець, добру звістку Євангельського послання, на своїх ближніх-поган, які, на їхню радість, відгукнулися на неї у дивовижний спосіб: “І велике число їх увірувало, і навернулось до Господа” (Дії 11: 21).

Таємниця їхнього успіху полягала в тому, що “Господня рука була з ними”. Слово “рука”, як символ, означає владу і спрямування. Тут ми маємо справжню таємницю будь-якої успішної християнської праці, яка матиме Божественне схвалення. Кожен окремий християнин є, так би мовити, Господнім пальцем, як висловився наш дорогий Відкупитель: “Я Божим пальцем виганяю бісів” (Лк. 11: 20, Турк.). Якщо ми хочемо бути вжитими й корисними як Божі знаряддя, як послі, ми повинні прагнути, щоб Він нас надихав і вів. Ми повинні чути Його голос через Святе Письмо й усвідомлювати Його енергійну силу в дусі Правди. Написано: “І вблагаю Отця Я, і Втішителя іншого дасть вам, щоб із вами повік перебував, Духа правди, що Його світ прийняти не може, бо не бачить Його та не знає Його. Його знаєте ви, бо при вас перебуває, і в вас буде Він” (Ів. 14: 16, 17). Хто забуває про це, той, відповідно, не може служити прийнятним чином, щоб це приносило належні результати.

Ми також не завжди повинні вимірювати успіх наших починань “великими цифрами”, як у цьому випадку, який був винятковим. Однак ми повинні очікувати певних плодів нашої праці, і якщо, буває, через нерозумність наших методів донесення послання ми втратили свій вплив як “Божі послі”, ми повинні прагнути оцінити урок більшої мудрості й шукати в Господа відчинених дверей для служіння в якомусь іншому напрямку або в іншому місці, де наші уроки досвіду могли б принести практичні результати.

“ВУХА ЦЕРКВИ”

Про єдність Тіла Христа, Церкви, свідчить той факт, що слух про цей поступ Правди в Антіохії швидко дійшов до “вух Єрусалимської Церкви”. Це нагадує нам ілюстрацію апостола в 1 Кор. 12 розд., де він порівнює Церкву з людським тілом, активними членами якого є руки, ноги, очі, уста тощо. Апостоли в Єрусалимі були готові допомогти, підбадьорити, посприяти проповідуванню Євангелія в кожному місці, так само як і ми (із “WATCH TOWER”) сьогодні відчуваємо зацікавленість і приділяємо увагу поступу Правди в кожному місці. Християнство не є егоїстичним, ні. Радше навпаки. Коли ми бачимо егоїзм – скупість, користолюбство, – це означає, що туди закрадається дух антихриста. “Не забувайте ж і про доброту та спільність”, – пише апостол.

Бог використовує різні засоби – людські засоби, наскільки це можливо. І тому Він бажає, щоб ми, як Його представники, наслідували Його приклад. Було вирішено послати ново-наверненим допомогу, якої, зрозуміло, вони потребуватимуть, підбадьорити їх, застерегти від небезпек, сприяти чіткішому пізнанню Божественного Плану, щоб таким чином під Господнім прапором вони стали силою добра, а не зла. Був обраний учень, на ім'я Йосиф, який виявив велику ревність до Господа і Церкви та віддав значну частину свого майна на допомогу іншим. Йому дали нове ім'я – Варнава, що означає “Син Потіхи”. Яке прекрасне ім'я! Це свідчення вже саме по собі викликає в нас любов до Варнави, що було б неможливо, якби було написано протилежне – що, хоча він був послідовником Ісуса, він був сварливим, сперечався, розпалював ворожнечу та негарзди.

Можна сказати, що ніхто не може мати такий сперечливий характер і при цьому бути

християнином. Ми згодні з тим, що жоден зрілий християнин не може мати такий характер, але ми знаємо деяких, які від природи дуже люблять сперечатися і які, по Божій благодаті, прийняли Правду. Вони повинні бути більш пильними у вихованні доброзичливості та покори. І, безперечно, брати повинні мати до них неабияку терпеливість, особливо якщо помічають в них відданість усім серцем Богу, Правді та братам – і передусім якщо бачать свідчення того, що вони намагаються подолати свою природну схильність сперечатися. Однак було б помилковою добротою заохочувати таких або ж, навпаки, не звертати їхню увагу на їхній позбавлений любові спосіб поведінки, яким вони шкодять справі, якій бажають служити. Таких ніколи не слід обирати на провідні становища або заохочувати іншим чином, доки вони не продемонструють доказів своєї перемоги на цьому шляху. Безумовно, таких ніколи не слід обирати місіонерами або представниками Церкви, щоб бути посланими до інших, бо вони спотворюватимуть Господа і Його Дух, який є духом покори, лагідності й терпеливості, навіть якщо вони сильні й рішучі відстоювати Правду.

ОБРАННЯ СИНА ПОТІХИ

Вибір Варнави, очевидно, був дуже мудрим вибором з наміром представляти братів в Єрусалимі, бути пілігримом для новозацікавлених братів в Антіохії. Розповідь свідчить про те, що по дорозі він зупинявся, щоб відвідати інші громади Господнього народу, а Антіохія була кінцем його запланованої подорожі. Прибуття до Антіохії стало свідченням кількох речей:

(1) Він сам отримав благословення. “А він, як прийшов і благодать Божу побачив, звеселився”.

(2) Він закликав усіх присутніх пристати намірами серця до Господа. Вони вже відокремились від язичництва та юдаїзму і вірою, послухом та прийняттям святого Духа приєдналися до Христа. Заклик полягав у тому, щоб залишатися в такому стані, відокремившись від інших принад і прив'язавшись до Господа у намірах серця – не тимчасово і не через розумове переконання стосовно логіки Христової релігії, а щоб їхні серця повністю були віддані Господу в повноті посвячення.

Таке посвячення було предметом проповіді Варнави деякий час, після чого “прилучилось багато народу до Господа”. А тепер зверніть

увагу на ще одну прекрасну данину поваги до характеру Варнави, і нехай кожен з нас подивиться, наскільки ці риси переважають в нас і до якої міри ми можемо, за Божою благодаттю, володіти ними ще більше. Читаємо: “Бо він добрий був муж, повний Духа Святого та віри”. Що ще можна сказати на користь Божої дитини? Це свідчення значно багатше, ніж би ми прочитали: “Бо він був вчений чоловік, розумний чоловік, [R4358] впевнений у собі, здібний збирач грошей для Церкви”. Його серце було сповнене духом святості, і він був повний віри щодо Божої сили й Божої Правди.

Зауважмо, що тут не згадуються звичні прояви достатку номінальних християн – будівництво храмів, збірки грошей тощо. Успіх ранньої Церкви значною мірою завдячував тому, що справи грошей ігнорували, як і будівництво великих храмів для поклоніння. Діяльність полягала в проповіданні Христа і наверненні сердець від гріха до праведності, від невігластва до знання, від невіри до віри, від диявольства до святості.

ПРИВЕДЕННЯ САВЛА ДО АНТІОХІЇ

Варнава бачив широке поле можливостей в Антіохії й згадав про Савла з Тарсу. Він розшукав його і привів на нове поле праці. Очевидно, Господь дозволив Савлові деякий час відпочити у спокої, переосмислити певні риси Правди, прилаштуватися до неї. Без сумніву, ці уроки були потрібні для розвитку покори, віри й послуху. Тепер настав час для Савла зайнятися євангельською працею. І знову Бог використав певне знаряддя. Варнава не довірився написанню листа, а пішов до нього особисто, щоб заохотити до діяльного служіння Учителю і вказати на відчинені двері ще більшої праці в Антіохії, де вченість і таланти Савла були б додатковим зміцненням для Правди й натхненням для братів. Протягом року він збирався з Церквою в Антіохії й навчав багатьох публічно і приватно.

УЧНІ НАЗВАНІ ХРИСТІЯНАМИ

Назва “християнин” вперше була застосована до послідовників Господа в Антіохії. Таку назву вони навряд чи отримали б від юдеїв, та й взагалі не отримали б ніде, де переважав юдаїзм, тому що грецьке слово “Христос” – еквівалент єврейського слова “Месія”. І юдеї в кожному сенсі цього слова були б останніми, хто міг би припустити, що Ісус був Месією або що Його послідовники були християнами, чи месіянами.

Не сказано, що християни вперше прийняли цю назву в Антіохії, але що вони були вперше названі так іншими. Нехай би цей звичай тривав і далі, і нехай би досі єдиним ім'ям, під яким були б відомі послідовники Господа в усьому світі, було Його ім'я! Доктор А. Макларен слушно зауважує: “Якби люди в Антіохії назвали послідовників Христа “єзуїтами”, то це означало б, що вони є послідовниками простої людини. Вони не здогадувалися, наскільки глибоким був вислів, коли було сказано не “послідовники Ісуса”, а “послідовники Христа”, бо осередком і узами християнської Церкви був не Ісус, людина, а Ісус Христос як людина зі становищем”.

З-під пера шан. Пелубе, доктора богослов'я, ми можемо почерпнути наступний важливий урок:

«Джон Уеслі якось сказав, що йому наснився сон. Він бачив великий натовп, який йшов у пекло, і запитав, чи є серед них методисти. Йому відповіли, що так, і їх багато. А баптисти? Так. І пресвітеріани? Так. Потім уві сні він раптом опинився біля небесних воріт і щиро запитав у воротаря, хто там всередині. Методисти? Жодного. Пресвітеріани? Баптисти? Ні, жодного з цих. Католики? Ні. “Тоді хто там всередині?” – запитав він. “Тільки християни”, – була відповідь».

Ми не підтримуємо сон брата Уеслі про натовпи, які потрапляють до неба та пекла, бо віримо, що всі потрапляють до біблійного пекла, гробу, могили, і що в Першому Воскресінні будуть лише святі-переможці. Ми, однак, впевнені, що у Воскресінні Блаженних і Святих сектантство і членство в сектантських установах і світських ложах не даватиме жодного пріоритету, честі або слави, але, радше, навпаки. Назва, яка залишиться, це – “християни”. Усі вони будуть ними. Чому Наречена Месії, взявши Його ім'я, повинна заплутувати справи, додаючи до нього ім'я якої-небудь людської істоти або організації? Ми закликаємо усіх звільнитися від людських титулів і неволі й перебувати в тій свободі, якою Христос зробив нас вільними. Ми перебуваємо в рабстві у Голови й під Його проводом, і як живі члени одного Тіла міцно пов'язані Його Духом з усіма принципами праведності й усіма, хто має Його Дух, Його розум, Його вдачу. Відокремити себе від цих уз любові, співчуття, спілкування й послуху означало б для нас голод

і смерть, так само як гілка не може існувати сама по собі, ані приносити плід, якщо не перебуває на Виноградіні, разом з іншими гілками тієї ж Виноградіні, споживаючи сік (різні благодаті, благословення), який досягає всіх правдивих гілок через корінь.

ПЛІД ДУХА В АНТІОХІЇ

У Господньому провидінні антиохійські брати були заздалегідь попереджені про голод, що насувався на весь цивілізований світ. Нестача мала торкнутися всіх верств і класів, але особливо тяжко він мав позначитися на бідних через високі ціни. Брати в Антіохії відразу ж подумали про те, що брати в Єрусалимі, особливо бідні й переслідувані, надзвичайно постраждають від цього голоду, і захотіли допомогти їм, організувавши відповідну збірку. Вони не вагалися, бо, не будучи багатими, напевно, також відчули б усю тяжкість голоду. Божа любов, розлита в наших серцях, долає більшу частину нашого природного самолюбства і робить нас щедрими та уважними до інших. Який прекрасний, який хриstopодібний дух! Ми повинні любити цих братів за це і намагатися наслідувати їхній приклад, а також бути готовими до будь-якої допомоги, яку можна надати будь-кому з членів Тіла Христа, близьких і далеких. Апостол дає зрозуміти, що якщо хтось із тих, хто називає

себе послідовником Христа, побачивши свого брата в потребі, закрий своє серце співчуття перед ним і відмовить йому в допомозі, то це буде свідченням, що йому бракує духа Голови, духа любові, тієї особливої риси, яка, за словами нашого Господа, відрізняє Його учнів від усіх інших у світі. “По тому пізнають усі, що ви учні Мої, як будете мати любов між собою” (Ів. 13: 35).

Кожного разу, коли нам трапляється нагода творити добро, не слід нехтувати нею, але розумно дослідити її з думкою, що, можливо, Господь звернув нашу увагу на цю річ як на випробування любові до Нього або до братів. Дійсно, нам буде дуже корисно, якщо ми навчимося дивитися на всі життєві справи з цього погляду. Якщо випробування і труднощі, радощі й задоволення розглядати з думкою про Господній нагляд і керівну опіку над нашими інтересами й справами, то це великою мірою зміцнить нашу віру й духовну радість.

Павло та Варнава були вибраними зняряддями, щоб допильнувати доставлення їжі для допомоги єрусалимським братам у час голоду, що наближався. Згодом вони повернулися, взявши з собою Івана Марка як ще одного помічника в цій добрій праці.

R4357 (1909 p.)

МІСІОНЕРСЬКИЙ ДУХ ХРИСТІЯНСТВА ДІЇ 13: 1-12

“І казав Він до них: Ідіть по цілому світові, та всьому створінню Євангелію проповідуйте! Хто увірує й охриститьься, буде спасений, а хто не увірує засуджений буде”
(Марка 16: 15, 16 – пропущено в старих рукописах).

Цей вірш і весь цей розділ, починаючи з дев'ятого вірша і до кінця, усі науковці вважають інтерполяцією, доповненням до Писання – вони не написані Марком, а додані століттями пізніше. Ці слова не зустрічаються в найдавніших грецьких рукописах. Нам краще використовувати вірогідні слова з Мт. 28: 19: “Тож ідіть і навчіть всі народи, христячи їх в Ім'я Отця, і Сина, і святого Духа”.

Дух христянства відзначається наполегливістю. Євангеліє ставить перед істинно віруючим мету, мотив, який надихає до найбільшого ентузіазму. Послання стає полум'ям, яке повинно

розгорітися як справжнє світло, щоб освітити інших. Інакше воно згасне, затухне. Слова “І не засмучуйте [не загашайте] Духа святого Божого, яким ви запечатані на день викупу”, безумовно, можна застосувати до належного місіонерського духа, а також іншим чином.

Місіонерська діяльність у чужих землях, безумовно, відповідала Божественному наміру, щоб знання про Божу благодать поширилося скрізь, щоб вибрати Божих “вибранців” з кожного куточка. Цими словами ми не схвалюємо все, що пов'язане з методами або вісткою, посланою в ім'я Євангелія. Однак ми віримо, що благословення прийшло навіть через використання неправильних методів і осквернених учень. Ті, хто давав гроші на цю справу, безсумнівно, отримали благословення, яке компенсує кожне намагання служити Господу. Жертва земних засобів принесла своє благословення й винагороду

у вигляді запалу духа. Ми не впевнені, наскільки язичники отримали користь від уроків, які їм принесла цивілізація: можливо, хтось отримав більшу, а хтось – меншу. Тільки Господь знає, як визначити справжні результати й розподілити нагороду за служіння в Його справі.

Ми вважаємо, що в той час, як багато можна зробити вдома в цивілізованих землях, усім, хто має повні руки справ, краще вдовольнитися цим, залишаючи Господу можливість відкрити шлях пізніше – згідно з Його мудрістю й благодаттю, – щоб вістку почули язичники. Наші читачі пам'ятають, що в Господньому провидінні здалося розумним, щоб брат Бут і його дружина вирушили до Африки як представники Правди. Усе вказувало на те, що це не буде перешкодою для праці в цивілізованих землях, і, справді, Господь мав кілька дозрілих пшеничних зерен у далекій Африці. Новини від брата Бута та інших з Кейптауна й околиць запевняють нас, що проголошення доброї звістки великої радості в цьому регіоні просувається досить швидко. Троє білошкірих братів зараз постійно проповідують там змішаній аудиторії. Близько пів дюжини маленьких громад радіють росту знання Божественного Плану Віків. Крім того, троє чорношкірих братів підтримали цю справу [R4360] і ревно почали її проповідувати. Один з них працює поблизу Кейптауна. Інший вже подолав майже дві тисячі миль і тепер докладає значних зусиль серед свого народу біля озера Ньяса. Ще інший щойно вирушив пішки до тієї ж околиці, і подорож триватиме близько місяця. З ним йдуть ще шість чи вісім молодих чорношкірих християн, які подорожують, щоб мати змогу отримати користь від його настанов у дорозі й бути краще підготовленими, аби розповісти звістку великої радості, коли вони прийдуть до своїх країн. На відміну від місіонерських зусиль інших, наші місіонерські зусилля, як вдома, так і за кордоном, мають інший характер і надихають по-іншому. Ми не проповідуємо про розлюченого Бога й велике місце під назвою пекло або чистилище, в яке потрапили всі їхні праотці й куди вони повинні потрапити, якщо не приймуть нашого послання. Наше послання – це місіонерське послання св. Павла й Варнави – звістка про те, що Бог любові дав Відкупителя; що у свій час Відкупитель встановить Своє Царство, через

яке благословить усі племена землі пізнанням Своєї благодаті, допоможе повернутися до згоди з Богом, а отже, дасть можливість отримати вічне життя.

Наше послання – це послання особливої ласки, яке зараз досягає всіх, хто має “вуха, щоб слухати” і серце, щоб оцінити й прийняти його. Наше завдання – місіонерське полювання на Господні коштовності, Його “Царське Священство”, Його “Малу Черідку”, Його “вибраних”, щоб їх просвітити й допомогти їм ясніше пізнати Правду, щоб вони могли вчинити певним своє покликання й вибрання і стали співспадкоємцями свого Спасителя в Його прийдешньому Царстві. Наша головна праця є вдома або в місцях, де Євангеліє вже проголошено, бо ми розуміємо, що Писання навчає нас, що ми є в часі жнив Євангельського віку, так само як праця Господа та Його апостолів була в часі жнив Юдейського віку. Ісус сказав Своім учням: “Я вас жати послав, де ви не працювали”. Інші працювали, а ви ввійшли в плоди їхньої праці, щоб збирати дозріле зерно. Нас не здивує, якщо свого часу ми дізнаємось, що цього року в Африці Пам'яткову Вечерю відсвяткували приблизно двісті нових віруючих, крім тих, які споживали минулого року. Звичайно, двісті – це небагато, і ми не можемо сподіватися, що всі вони будуть дозрілими зернами пшениці, однак ми вважаємо, що це дуже обнадійливий початок, враховуючи тривалість прикладених для нього старань.

МІСІОНЕРСЬКИЙ ДУХ В АНТІОХІЇ

Наш урок розповідає, що в Антіохії крім Павла й Варнави було ще троє промовців і, як вони служили й показували самозречення, святий Дух вказав, що Варнава й Павло повинні мати особливу працю – занести послання Божої благодаті іншим. Таким чином, ми маємо пораду щодо правильного способу, якого слід дотримуватися Господньому народу загалом, де б він не знаходився: що число публічних промовців і вчителів, ведучих Веріанських досліджень й інших є більшою, ніж це насправді потрібно. Замість того, щоб витрачати дорогоцінний час і енергію, всі повинні взяти до уваги факти, зіставити їх з настановами цього уроку й виділити деяких для особливої місіонерської праці. Невміння бачити широту Господньої праці й привілеїв служіння стало для деякого спокусою й призвело до пошуку провин і суперечок

через дрібниці, до заздросів і зневіри замість взаємного заохочення, співчутливої допомоги, зростання Господньої радості й поширення Правди. Кожен член Христа, і особливо кожен, хто має здібності навчати, повинен прагнути мати якомога ширший погляд на Господню працю й з найбільшою любов'ю та вдячністю ставитися до зусиль кожного співслуги. Такий шлях веде до взаємного збагачення, тоді як інший шлях веде до холодності й убогості й навіть до того, щоб кусати й пожирати один одного.

ПОКЛАЛИ НА НИХ РУКИ

Церква призначила апостолів на це місіонерське служіння. Покладання рук не означало наділення їх якимись духовними чи окультними силами. Це не означало надання їм повноважень проповідувати. Це означало, що Господня громада в Антіохії визнала цих двох чоловіків Божими слугами й уповноважила їх як своїх представників, а отже, довірила їм нести благу звістку іншим. Як священники клали свої руки на тварин, які мали представляти їх у жертвоприношенні, так і Церква поклала свої руки на тих, хто мав представляти її у служінні Правді.

Так само сьогодні ми дотримуємось того, що, як віримо, є вказівкою святого Духа посилати пілігримів звіщати Добру Новину. Вони йдуть, як представили цю річ апостоли, не як уповноважені проповідувати людиною, чи людьми, чи людськими системами, але як уповноважені Тим, Хто сказав: “Тож ідіть і навчіть всі народи” – людей усіх національностей, а не лише юдеїв, як це було спочатку. Проте, Церква в цілому кладе свої руки на цих пілігримів у тому сенсі, що каже: “Ви йдете, схвалені нами, як наші представники, і всі ваші витрати будуть покриті з наших пожертвувань. Служіть Господу вірно й звітайте нам”.

КОНФЛІКТ СВІТЛА Й ТЕМРЯВИ

Обоє вирішили спершу відправитись на острів Кіпр, мабуть, тому, що Варнава був родом з цього острова, і це був найвідповідніший шлях у Малу Азію. По дорозі нічого особливого не було, аж врешті вони, пройшовши майже весь острів, натрапили на одного юдея, чаклуна, відомого як Еліма, або ворожбит. Значна частина ошуканства того часу й сьогодні відбувається за сприяння та підбурювання з боку впалих ангелів, демонів. Еліма зрозумів, що аргументація апостола подіяла на урядовця, проконсула, тому

він намагався опиратися Правді, розуміючи, що успіх апостолів означав би втрату престижу його власного фальшивого представлення. Св. Павло, наповнений особливою силою святого Духа, прикипів поглядом до Еліми й промовив: “О сину дияволів, повний всякого підступу та всілякої злоти, ти ворогу всякої правди! Чи не перестанеш ти плутати простих Господніх доріг? І тепер ось на тебе Господня рука, ти станеш сліпий, і сонця бачити не будеш до часу”.

Це була не влада Павла, не суд Павла, це було від Господа, і Павло був лише його мовним знаряддям. Господь і зараз не завжди так карає Своїх опонентів. Це, радше, був винятковий випадок, покликаний сприяти утвердженню релігії Христа, а також заохотити апостолів у їхньому подальшому служінні. Ми не повинні намагатися наслідувати поведінку св. Павла в цій справі. Він був апостолом, особливо наділеним силою й особливим чином використаним у тому сенсі, в якому ми не використовуємося. Наша справа – проповідувати Слово, а результати залишити Господу. Однак недалекий той день, коли під владою Царства ті, хто чинить опір Правді, відчують до себе рішуче ставлення й важку руку Божественного суду. Проте ми раді, що після цих судів буде одужання, як було у випадку з Елімою, навіть якщо його сліпота була лише на деякий час. Про той майбутній вік написано: “Коли [скрізь] на землі Твої суди, то мешканці світу навчаються правди”. Без сумніву, Еліма навчився чогось на власному досвіді, і розповідь показує, що ця річ була дуже корисною для проконсула. Його віра була й без чуда. Читаємо: “Тоді той проконсул, як побачив, що сталося, увірував, і дивувався науці Господній”. Зауважимо, що ми повинні прагнути залишити в кожному серці правильний вплив: не подив перед нашим умінням, ораторським мистецтвом чи іншими здібностями, а подив перед наукою Господнього Слова. Дійсно, немає сумнівів, що саме в цьому полягає секрет успіху Жнивного послання сьогодні. Люди дивуються науці. Наші проповідники-пілігрими нічим особливо не виділяються. Багато хто скаже, можливо, що вони навіть поступаються середньому рівню служителів конфесій, але вони мають особливу науку – вони мають Божественний План Віків, – і саме це вражає й дивує тих, хто їх слухає.

СЦЕНА СУДУ ПЕРЕД ВЕЛИКИМ БІЛИМ ПРЕСТОЛОМ

Св. Павло каже, що віруючі християни, приймаючи святий Дух, приймають “не... духа страху, але... здорового розуму”. Однак протягом довгих століть темних віків християнство було лише номінальним, за винятком небагатьох християн. Замість святого Духа, замість духа любові та здорового розуму, у світі панував дух страху. До певної міри так воно є і далі. Проте зростання знання звільняє розум від деяких кайданів страху і дозволяє нам дивитися на все більш правдиво, більш логічно, проявляючи більше духа здорового розуму, ніж раніше. Ми радіємо цьому і маємо намір розглянути нашу тему у світлі Святого Письма, керуючись духом здорового розуму, звільнившись, наскільки це можливо, від “страху перед людиною, який пастку дає”.

День Суду, або, як його колись називали, Кінець Світу, жахав наших предків. Вони уявляли собі Христа на судовому престолі в оточенні незліченної кількості святих ангелів, що мають намір виконати Його накази, добрі чи погані, і для переважної більшості ці накази означали вічні муки. Знаний свого часу проповідник з цього міста, яке славиться своїми церквами, вкрай безглуздо змалював сцену Страшного Суду, як це зображено на гравюрах тридцятирічної давності.

Він зобразив Другий прихід Господа Ісуса у Його силі та великій славі. Ісус сидів на хмарі посеред неба в оточенні ангельського воїнства. До Нього приходив світ людства, повернений з неба, пекла й земного пороку. Проповідник красномовно змалював, як земля обертається навколо своєї осі протягом двадцяти чотирьох годин, щоб увесь світ побачив Суддю на Його хмарному троні. Картина Суду була простим глузуванням, бо Суддя лише сказав тим, хто зійшов з неба: “Повертайтеся назад зі своїми коронами та арфами”. А тим, хто прийшов з пекла, він сказав: “Повертайтеся до своїх вічних мук”.

Таке спотворення Дня Суду та інші дуже схожі на нього настільки викликали огиду в багатьох людей, що відвернули їхній розум від Біблії в бік агностицизму. При цьому наша мета – дати, по можливості, біблійне викладення Божественної Правди на тему Божих Судів

настільки виразно, настільки очевидно, щоб жодна людина, яка має врівноважений розум, не змогла його заперечити.

СУДНИЙ ДЕНЬ В ЕДЕМІ

Здається, що всіма нашими розумами заволоділа абсолютно неправильна думка щодо значення Дня Суду. Зазвичай під ним розуміють день осуду. Однак цей вираз у Святому Письмі насправді означає день crisis (кризи), час прийняття рішення, період випробування, а не день винесення покарань за злочини, які були законно визнані раніше. Грецьке слово “crisis”, що перекладається як “суд”, так часто вживається в англійській мові, що стало також англійським словом. Тому його значення, однакове як у грецькій, так і в англійській мовах, нам усім добре відоме. Наприклад, [OV038] якщо у нас вдома є хворий, в якого піднялася температура, і приходить лікар, ми можемо запитати, як скоро можна очікувати одужання. Лікар запитує, коли почалася лихоманка, і відповідає, що криза настане на сьомий, чотирнадцятий, двадцять перший, двадцять восьмий або якийсь інший день, кратний сьомому дню від її початку. Він має на увазі, що тоді прийде перевірка, проба, визначення, чи людина помре, чи одужає від лихоманки. Це дає нам правильну думку, пов’язану зі словом “crisis”, суд, і правильну думку, пов’язану з висловом “День Суду”. Наприклад, такий День Суду був в Едемі, коли Бог заборонив нашим прабатькам їсти з дерева пізнання добра і зла. З цієї миті почалося їхнє випробування, їхня проба, їхній суд, щоб показати послух чи непослух, а відтак визначити, чи вони варті, чи не варті вічного життя. У тому Дні Суду, як ми вже бачили, наші перші батьки виявилися неслухняними, і на них упав смертний вирок, який природним чином успадкували всі їхні діти. Стаючи спільниками їхньої плоті й крові, ми також стаємо спільниками їхніх слабкостей, розумових, моральних та фізичних. Отже, ми є родом, що вмирає – вмирає через те, що наші прабатьки зазнали невдачі в першому Дні Суду, тобто випробування.

ЮДЕЙСЬКИЙ СУДНИЙ ДЕНЬ

Хоча Бог знав, що Угода, укладена з народом Ізраїлю через Мойсея, не може звільнити народ від наслідків первісного гріха, Він, проте,

з істотних причин дав цьому народові випробування, суд, перевірку відповідно до положень цієї Угоди Закону. Це була угода на життя або смерть. Той, хто міг дотримуватися вимог цієї Угоди, міг згідно з нею претендувати на вічне життя. Хто не зміг дотриматись вимог цієї Угоди, той мусив померти.

Це випробування (іспит) прийшло на народ під час його визволення з Єгипту, коли ізраїльтяни переходили Червоне море і христилися в Мойсея в морі і в хмарі – в морі обабіч і в хмарі над головою. Вони були охрищені, тобто поховані в Мойсея. Протягом майже п'ятнадцяти століть цей народ перебував на випробуванні, під судом, але результати суду не були оголошені до першого приходу нашого Господа, коли Отець визнав Його єдиним народженням під Угодою Закону, Хто успадкував його благословення вічного життя через абсолютний послух кожній його вимозі. Мало того, решта народу також була визнана недостойною подальшого випробування, як висловився наш Господь, кажучи: “Ось ваш дім залишається порожній для вас! Говорю бо Я вам: Відтепер ви Мене не побачите, аж поки не скажете: Благословенний, Хто йде у Господнє Ім'я!” – у другому Його приході (Мт. 23: 38, 39).

Апостол Павло, підбиваючи підсумки п'ятнадцяти століть їхнього суду, випробування, каже, що Угода Закону нічого не зробила досконалим, що вона лише показала досконалість Досконалого, Який залишив небесні подвір'я і став людиною, щоб відкупити Адама та його рід. Однак св. Павло також показує нам, що протягом випробування Юдейського віку виявилось, що деякі мають віру, більшу, ніж їхні країни. Він перераховує багатьох з них, а потім звертає увагу на факт, що вони померли, не отримавши обіцяного, але отримали Божественне схвалення в тому, що, за словами Господа, вони догодили Йому, але не досконалістю діл і послухом Угоді Закону, а тим, що Він був задоволений з їхньої віри. Вони продемонстрували, що якби вони були вільні від вад занепаłego стану, благословенні досконалим тілом і розумом, то з радістю дотримувалися б Закону досконало.

СУД ДУХОВНОГО ІЗРАЇЛЮ

Євангельський вік представлений як епоха випробування, проби, суду Церкви Христа – Тіла Христа – тих, хто має бути співспадкоємцями

з Христом у Його природі та престолі – “Нареченої, дружини Агнця”. Святе Письмо показує, що під час цієї епохи Бог притягує і кличе зі світу “Малу Черідку”, і що Він допускає, щоб шлях відповіді на Його заклик був вузьким і дуже складним. Це [OV039] робиться для того, щоб клас, який почує, який буде слухатися і йти слідами Ісуса цим вузьким шляхом, міг бути дуже особливим класом, “Малою Черідкою”, кожен з якої є копією дорогого Божого Сина, дорогого Відкупителя. Отже, ми бачимо, що в дуже особливому сенсі відбувається випробування, суд – не суд над світом, а суд тих, хто прийняв “поклик” і приніс себе в живу жертву на служіння Господу, щоб знати і виконувати Господню волю. Від них вимагається вчинити своє покликання і вибрання міцним, демонструючи вірність Господеві, Його Слову і братам у різних складних випробуваннях, про які апостол Петро каже: “Улюблені, не дивуйтесь огневі, що вам посилається на випробування, немов би чужому випадку для вас” (1 Петр. 4: 12).

Випробування необхідні для розвитку характеру і для перевірки вірних. Отже, переможці в цьому випробуванні повинні бути визнані вірними не тільки в досягненні позначки досконалої любові, але й у збереженні свого перебування на ній, опираючись різним нападам плоті й противника. Такі “переможці” отримують “вінець життя”, який Бог приготував для тих, хто Його любить.

З кінцем цього віку випробування, тобто суд, завершиться, закінчиться. “Мала Черідка” переможців отримає нагороду співспадкоємства з Господом і участі в Божественній природі, у той час як ті, хто не вважатиметься гідним цієї слави, але вірним з усякого погляду, отримують благословення духовної природи без “вінця”. Інші ж, не витримавши випробування, будуть вважатися недостойними вічного життя на будь-якому рівні і помруть Другою Смертю, як каже апостол: “Не можна бо тих, що раз просвітилися були, і скуштували небесного дару, і стали причасниками Духа святого, і скуштували доброго Божого Слова та сили майбутнього віку, та й відпали, знов відновляти покаєнням, коли вдруге вони розпинають у собі Сина Божого та зневажають” (Євр. 6: 4-6). І ще: “Бо як ми грішимо самовільно, одержавши пізнання правди, то вже за гріхи не знаходиться жертви, а страшливе

якесь сподівання суду та гнів палючий, що має пожерти противників” (Євр. 10: 26-27).

СУДНИЙ ДЕНЬ СВІТУ

Апостол каже: “Бог... визначив день, коли хоче судити поправді весь світ через Мужа, що Його наперед Він поставив, і Він подав доказа всім, із мертвих Його воскресивши” (Дії 17: 31).

Зауважмо, що це не може стосуватися первісного Судного Дня, в якому наші прабатьки зазнали невдачі в Едемі. Також ці слова не можуть стосуватися суду, випробування, яке дісталося Ізраїлю під Угодою Закону, ані Церкві, яка є на випробуванні в цьому Євангельському віці, тому що слова поставлені в майбутньому часі. Апостол використав ці слова на початку Євангельського віку, і вони стосуються часу за межами цього Євангельського віку – призначеного дня, тобто епохи в майбутньому. День, про який йдеться, – це “день Христа” – Тисячолітній Вік – тисячолітній день панування праведності, коли Месія буде Царем над усією землею, щоб визволити її від панування гріха й смерті та благословити всіх полонених гріха й смерті, усю людську сім’ю, вже відкуплену дорогоцінною кров’ю. Слова апостола чітко вказують на те, що він має на увазі період випробування не Церкви, а світу. Для праведного суду, випробування світу необхідні певні речі.

1. Усі повинні прийти до пізнання Правди (1 Тим. 2: 4-6). Люди не можуть спастися в невігластві, забобонах і пороках. Усі вони повинні бути приведені до знання про відкуплення, здійснене жертвою Христа, до знання про готовність Бога знову прийняти їх у Свою спільноту. Їм усім повинна бути запропонована допомога, щоб вийти з деградації, яка перейшла на них через непослух і гріхопадіння наших прабатьків під час першого випробування, першого суду.

2. Вони не можуть бути на випробуванні на вічне життя, якщо попередньо не були законно звільнені від первісного осуду – первісного смертного вироку, винесеного нашим прабатькам в Едемі і успадкованого всіма їхніми дітьми.

Ці умови ще не були виконані, [OV040] тому світ ще не має цього випробування, цього суду, який, як каже нам апостол, Бог призначив для них. Однак він прийде на них у час, призначений Отцем, названий у Писанні “Божим часом”.

Щобільше, час суду (проби) світу не може настати, поки не завершиться випробування (проба) Церкви і не знайдуться гідні, бо саме Церква зараз є на випробуванні, і саме вона має надати суддів для дня випробування світу. Зверніть увагу на слова апостола з цього приводу: “Хіба ви не знаєте, що святі світ судитимуть?” (1 Кор. 6: 2). Ця думка також не суперечить іншому тексту: “Бог... визначив день, коли хоче судити поправді весь світ через Мужа, що Його наперед Він поставив”. Навпаки, ми вже бачили, що “таємниця” цього Євангельського віку полягає в тому, що Ісус, Відкупитель світу, є Головою Церкви, яка є Його Тілом і яка зараз вибирається, тобто випробовується, судиться для свого становища в славі, і тільки вірні отримують нагороду, або членство, у славному Пророкові, Священнику, Цареві, Месії за завісою.

Хибне уявлення про День Суду зробило його днем жахів для Церкви і світу – для всіх, хто чув про нього. Вважалося, що він запечатає долю людства: що відтепер Господь не матиме жодного жалю і не проявить жодного милосердя. Але Святе Письмо, узгоджуючись саме зі собою, вказує на те, що прийдешній Судний День світу означає для нього великий день суду, випробування і благословення, так само як судний день Церкви означає для нас велике благословення, привілей стати спадкоємцями Бога і співспадкоємцями з Відкупителем у славі Його Царства. Щодо цих фактів, зверніть увагу на натхненні слова пророка Давида. Пророчо дивлячись за межі цього часу у Тисячолітній вік, пророк говорить: “Хай небо радіє, і хай веселиться земля, і хай серед народів говорять: Царює Господь! Нехай гримить море й його повнота, нехай поле радіє та все, що на ньому! Тоді перед Господнім лицем дерева лісні заспівають, БО ЗЕМЛЮ СУДИТИ ЙДЕ ВІН. Дякуйте Господу, добрий бо Він, бо навіки Його милосердя!”.

На цей день вказує і апостол, запевняючи нас, що це буде славний і бажаний день, і що за ним все створіння разом стогне і мучиться в болях, чекаючи на великого Суддю, Який визволить і благословить світ, а також звеличить і прославить Церкву (Рим. 8: 21, 22).

В Ів. 5: 28, 29 дорогоцінна для світу обітниця про майбутній суд-випробування щодо вічного

життя перетворилася, у результаті помилкового перекладу, на страшне прокляття. Натомість, згідно з грецьким текстом, ті, хто чинив зло – хто не отримав Божественного схвалення, – вийдуть у воскресіння (піднесення до досконалості) через суди, “карання”, випробування, дисципліну (Див. Revised Version).

ВЕЛИКИЙ БІЛИЙ ПРЕСТОЛ

Божий народ вважає Книгу Об’явлення книгою символів. Одна з її прекрасних картин стосується Судного Дня. Читаємо: “І я бачив престола великого білого, і Того, Хто на ньому сидів, що від лиця Його втекла земля й небо, і місця для них не знайшлося. І бачив я мертвих малих і великих, що стояли перед Богом. І розгорнулися книги, і розгорнулася інша книга, то книга життя. І суджено мертвих, як написано в книгах, за вчинками їхніми” (Об. 20: 11-13).

Це одна з серії словесних картин Тисячолітнього Царства Христа і благословень, які воно принесе людству – благословенний привілей нового суду, тобто випробування на вічне життя. Перший суд людського роду в Адамі призвів до невдачі і засудження наших прабатьків, а ми були просто включені в його втрати, його лиха. За Божественним задумом наш Відкупитель помер, Справедливий [OV041] за несправедливих. Застосування Його заслуг до батька Адама остаточно поширить благословення на кожного члена його роду, забезпечивши усім повне звільнення від первісного осуду, вироку, і від усіх лих, які прийшли внаслідок цього на наш рід. Скасування первісного покарання не дає ні Адамові, ні його дітям вічного життя, а лише передбачає для всіх новий суд, нове випробування на вічне життя. Адам мав досконалість життя і підтримував її умовно, проявляючи послух. Відкуплений людський рід повернеться до Адамового становища випробування та перевірки стосовно того, чи він заслуговує на вічне життя.

Однак замість того щоб миттєво повернути людство з могили і з нашого теперішнього занепаляючого стану розуму і тіла до повної досконалості людської природи, якою насолоджувався Адам, Бог пропонує ще кращий шлях. Він дасть Своїм занепадлим створінням можливість піднятися через Христа зі стану гріха й смерті,

в якому опинилися всі через провину Адама. Хтось занепає більше, хтось менше. Ніхто не може бути відновлений інакше, ніж через Відкупителя, Чия смерть забезпечує, так би мовити, драбину, якою людство може піднятися до повної людської досконалості та Божественної прихильності і всього того, що було втрачене в Адамі. Можливість такого підняття власними зусиллями та за допомогою прославленого Відкупителя і Його прославленої Церкви буде впродовж Тисячолітнього віку. Ця нагода стане випробуванням, судом світу.

Нашому Господу належать різні посади, пов’язані з Його великою працею для світу. Читаємо, що Він буде великим Пророком, великим Священником, великим Посередником і великим Суддею. Ми вже бачили, що фундамент для цього великого Царства і Суддівства був закладений жертвою нашого Відкупителя, але виконання великого Божого Плану, Божественного Задуму, було відкладене, щоб дозволити вибрати Церкву, “Малу Черідку”, Суддю і суддів-помічників.

Поступове випробування світу через процеси підняття, зв’язання сатани, наповнення усієї землі знанням про Господа тощо буде набагато кращим для всіх, кого це стосується, ніж якби їх миттєво зробили доскональними, а потім поставили на випробування, як Адама. Тисячолітні впливи в напрямку підняття, зусилля подолати гріх і формування характеру згідно з Божественною волею будуть корисними для світу і дозволять людям перемогти у випробуванні, яке прийде на них таким поступовим шляхом. Допомога на кожному кроці і підтримка, щоб позбутися кожного ненавмисного промаху, буде надаватися доти, доки, нарешті, всі охочі й слухняні не досягнуть повної досконалості людської природи – всього того, що було втрачене Адамом і відкуплене Ісусом. Якщо ж вони відмовляться це робити, то будуть знищені Другою Смертю.

“Великий білий престол” уособлює владу Уряду і чистоту, безсторонність випробування, яке буде дане світу людства. Коли ми читаємо, що небо і земля втекли від присутності Того, Хто на престолі, це ототожнює цей час з кінцем цього віку і початком Тисячолітнього віку. Теперішні інституції представлені таким чином: небо – церква і т. п.; земля – політичні

та громадські інтереси “сучасного злого світу” (Дерк.). Як каже нам св. Петро, теперішні інституції “з гуркотом минуть”, а натомість Господь відкриє нове небо і нову землю, тобто нові духовні влади, Церкву у славі, і нові земні влади, нові політичні та соціальні умови на кращих засадах, ніж ті, які мають контроль зараз, – на засадах Справедливості та Любові.

Суд (випробування) є перед Богом у тому сенсі, що він буде відбуватися згідно з Божественним Законом, хоча Законодавець на цьому випробуванні буде представлений прославленим Посередником. Суд буде не за новими, а за старими правилами, як сказав наш Господь Ісус: “Те слово, що Я говорив, останнього дня, воно буде судити його”.

Однак для світу слова нашого Господа поки що залишаються прихованими таємницями, незрозумілими словами. Тільки Церква, просвітлена святим Духом, змогла ясно оцінити Божественне Слово. Коли ж настане суд (випробування) світу в Тисячолітті, будуть відкриті книги – книги Біблії – і буде суд мертвих, випробування, проба згідно з вченням, яке міститься в цих книгах Біблії. Ті, хто прислухається [OV042] до послання Господа, його доктрин, його настанов, будуть робити поступ від благодаті до благодаті, від знання до знання, від сили до сили. Їхня реституція, воскресіння, буде просуватися вперед у міру того, як Правда буде випробовувати, судити їх і покаже, що вони пильні й слухняні голосу, що промовляє з неба. Св. Петро говорить нам, що станеться, що душа, яка не послухається того Пророка, того Учителя, того Царя, буде винищена з Його народу (Дії 3: 23).

Навпаки, всі, хто слухатиметься Господнього Слова, зможуть досягти у кінця цього тисячолітнього періоду повної людської досконалості, розумової, моральної та фізичної. Вони будуть такими ж досконалими, як і Адам, і, на додаток, володітимуть більш широким спектром знань, і багато хто з них, віримо, матиме тверду структуру розвиненого характеру. Однак у кінці Тисячолітнього Судного Дня їх чекає велике остаточне випробування, яке наочно продемонструє вірність або невірність у серці кожного з них. І всі невірні будуть повністю знищені Другою Смертю без надії на будь-яке відновлення.

ВІВЦІ ТА КОЗЛИ

Господь дав одну зі Своїх притч, щоб вона ілюструвала суд над світом у Тисячолітті, – притчу про овець і козлів. Її розташування чітко зафіксоване контекстом, який показує, що вона матиме своє виконання під час Тисячолітнього віку – після того, як завершиться теперішній вік. Читаємо: “Коли ж прийде Син Людський у славі Своєї, і всі Ангели з Ним, тоді Він засяде на престолі слави Своєї. І перед Ним усі народи зберуться, і Він відділить одного від одного їх, як відділяє вівчар овець від козлів” (Мт. 25: 31, 32).

Ця притча точно відповідає картині “великого білого престолу” з Об’явлення. Вона показує всі нації, всі народи, зібрані перед цим престолом, який буде встановлений у силі та великій славі. Син Людський, Який прийде у Своєї славі і сяде на престолі, дав нам численні запевнення, що обрана Церква буде сидіти з Ним на Його престолі. Церква не буде серед овець і козлів перед цим престолом, але, як прославлена Дружина Агнця, буде зі своїм Нареченим на Його престолі судити всі народи – судити їх, випробовувати, хто з них має овечу вдачу, а хто – козячу. Перші будуть благословенні. Другі будуть знищені. У кінці тисячі років Судного Дня благословення отримають вівці – ті, хто знаходитиметься по правиці милості: “Прийдіть, благословенні Мого Отця, посядьте Царство, уготоване вам від закладин світу” – земне Царство, яке явно відрізнятиметься від небесного Царства, яке раніше буде дане Церкві разом з її Господом. Тоді Господь матиме справу і з тими, хто недостойний. Читаємо, що Той, Хто сидить на престолі, скаже класу козлів: “Ідіть ви від Мене, прокляті, у вічний огонь, що дияволові та його посланцям приготований” – його спільникам, усім, хто схожий на нього характером і хто симпатизує йому. До них належатимуть усі з відновленого роду Адама, які, насолоджуючись знанням і прихильністю Бога, зберігатимуть хоч якусь симпатію до гріха і незгоди.

Буде дане вічне покарання, але, пам’ятаймо, воно не означає вічних мук, бо покаранням за гріх не є муки, а смерть. Отже, саме вічна смерть буде покаранням для класу козлів разом зі сатаною, великим противником. Від цієї смерті не буде жодного відкуплення, жодного

воскресіння, жодного відновлення. Св. Петро каже: “Вони немов звірина нерозумна, зроджена природою на зловлення та загибель”. Вічний вогонь є таким же символічним, таким же метафоричним, як і вівці та козли. Вогонь – символ знищення, а вічний вогонь – символ вічного знищення. Вічний вогонь – це вогонь, який не згасає, який горить доти, доки не досягне своєї мети – повного знищення.

ЛЕГШЕ Й ГІРШЕ

Наш Господь мав багато чого сказати про цей великий День Суду, через який, за задумом Отця, Він мав поширити благословення Своєї жертви на весь людський рід. Ісус докоряв жителям Віфсаїди і Хоразіна, кажучи, що Содом і Гоморра, коли б вони скористалися зі своїх можливостей, каялися б у волосяниці та [OV043] попелі. Він запевнив їх, що в День Суду, у день випробування, у Тисячолітньому Судному Дні речі для мешканців Содому будуть більш сприятливими, ніж для мешканців Хоразіну й Віфсаїди (Мт 11: 21-24).

Це може наштовхнути декого на нову думку, що Божественний спосіб поводження з мешканцями Содому у Тисячолітті буде цілком терпимим – буде менш суворим випробуванням, менш важким, ніж для деяких юдеїв, які жили за днів нашого Господа. Ми також не повинні думати про цих юдеїв як про особливо злих і гідних осуду, бо вони розіп’яли Господа Слави. Св. Петро каже: “А тепер, браття, знаю, що вчинили ви це з несвідомости, як і ваші начальники” (Дії 3: 17). Про цих самих юдеїв читаємо: “А на Давидів дім та на ерусалимського мешканця Я виллю Духа милости та молитви. І будуть дивитись на Мене, Кого прокололи, і будуть за Ним голосити, як голоситься за одним” (Зах. 12: 10).

Але подивіться, що було з мешканцями Содому. Наш Господь показує, що Він мав на увазі тих, хто жив за часів Лота, і каже: “Того ж дня, як Лот вийшов із Содому, огонь із сіркою з неба линув, і всіх погубив” (Лк. 17: 29). Ці мешканці Содому не мали жодної частки в жодному дні суду, хіба що в тому значенні, що вони були дітьми Адама і по спадковості були засуджені в ньому і розділили його смертний вирок. Вони згрішили, безсумнівно, проти деякої міри світла, але не проти повного світла,

тому що євангельський світильник ще не був запалений і не світив нікому до днів Ісуса. Тому написано, що Христос “вивів на світло життя та нетління Євангелією”, і це велике спасіння “проповідувалося спочатку від Господа” (2 Тим. 1: 10; Євр. 2: 3). Тому смерть мешканців Содому була лише адамовою смертю, прискореною, не Другою Смертю. Вони б померли в будь-якому випадку. Вони загинули таким чином, що стали прикладом для тих, хто після цього жив у крайньому безбожництві, як і вони, – з євангельським світлом чи без нього.

Коли ми звернемось до Єзекіїля 16: 46-63, то бачимо, що Господь докоряє Ізраїлю за невірність при всіх його великих привілеях та благословеннях. Він нагадує ізраїльтянам, як вони у дні свого процвітання й гордості зневажали свої народи-сестри, содомлян і самарян. Сказавши їм, що вони були гірші за них, Він далі говорить, що коли Він виконає Свою обітницю їм зібрати Ізраїль, повернути йому Свою прихильність і світло Свого обличчя і укласти з ними Нову Угоду, то також поблагословить самарян і содомлян. Читаємо: “І поверну Я їхню долю, долю Содому та дочок її, і Самарію та дочок її, і поверну долю твою серед них. ... А твої сестри, Содома та дочки її, вернуться до свого попереднього стану, і Самарія та дочки її вернуться до свого попереднього стану, і ти та дочки твої вернетесь до свого попереднього стану. ... І згадаю Я Свого заповіта з тобою за днів твоєї молодости, і поставлю тобі заповіта вічного” (Див. Єр. 31: 31; Рим. 11: 27-32).

Отже, ми бачимо, що Божественний План, який передбачив, що світ матиме Судний День, епоху, як результат викупної праці Христа, виділив для нього Тисячолітній вік з виразними постановами, що кожен член роду Адама може мати повне, справедливе і неупереджене випробування на вічне життя або вічну смерть. Божественний План, безсумнівно, дуже добрий – у десять тисяч разів кращий, ніж жалюгідні і заплутані уявлення про Судний День, які дійшли до нас із “темних віків”, наповнюючи нас страхом і жахом перед Богом і Його милостивими планами благословення всіх племен землі через Христа, Голову й Тіло.

БІБЛІЙНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ВИБРАННЯ

Сьогоднішнє покоління мало усвідомлює, який жахливий зміст вкладали його батьки в слова “призначення” й “вибрання” в питанні Божественного плану для людства. Причина в тому, що протягом останніх сорока років цих доктрин не навчали жодною мірою. Катехізиси, які раніше наставляли дітей, молодь і сивочолих, тепер, як правило, опинилися на смітнику. Дехто каже, що причина в тому, що сучасна публіка “не зносить здорової науки” (2 Тим. 4: 3, Хом.). Ми відповідаємо, що погляд на призначення та вибрання, який століттями підтримували наші предки, не був ні здоровою доктриною, ані не містив тверезого міркування. Він суперечив як здоровому глузду, так і Святому Письму. Ми раді, що пародії на Божественний характер і правління, які раніше ототожнювалися зі словами “призначення” і “вибрання”, більше ні для кого не є прийнятними.

Правда, кілька найбільших конфесій все ще заявляють, що вони тримаються “Вестмінстерського Визнання Віри” (“Westminster Confession of Faith”), але ми знаємо, що в приватних розмовах і в серці принаймні ця риса згаданого визнання ігнорується і заперечується. Про пресвітеріанство добре свідчить той факт, що воно, залишаючись вірним Вестмінстерському Визнанню, прийняло для публічного представлення нове викладення віри, яке, не заперечуючи згаданих рис, відверто їх ігнорує.

КРИТИКА ПОМИЛКОВОГО ПОГЛЯДУ

Щоб підкреслити, чого Біблія не вчить, давайте коротко розглянемо помилкове уявлення про призначення і вибрання, яке швидко відходить у минуле, і яке, можливо, зробило більше, ніж майже всі інші, щоб відвернути людей від Бога й Біблії. Пам’ятаймо, що ми критикуємо не людей, а доктрини. Критикуючи доктрини брата Кальвіна, ми раді визнати, що він мав багато благородних якостей серця і розуму, і що в деяких аспектах його вчення справило потужний вплив на добре у світі. Безсумнівно, його погляди на верховенство Бога – Його справедливість і силу – мали помітний вплив на християнські настрої в цьому напрямку, що призвело до більшої пошани до Божественної сили, хоча, побоюємося, не дуже сприяло вихованню любові до Бога. З кальвіністського погляду Всемогутній, досконалий у мудрості

та силі, заздалегідь намітив незмінний план, представлений словами “Божественне Призначення”. Згідно з цією теорією, все, як добре, так і погане, було визначене наперед і у своєму виконанні неминуче.

Ця доктрина, якщо її застосувати до людства, проголошує, що Верховний Творець від самого початку задумав, призначив, що невелика жменька (нечисленні святі) повинна становити Його вибраних, Його улюбленців і бути ушанованою славних речей на небесах. Катехізіс ретельно підкреслював, що ця Божа прихильність “не є за якісь наші діла чи заслуги, але за Його власною суверенною волею”. Якщо надати цим словам повної ваги, то це означає, що якби суверенна воля проявила себе з подібною доброзичливістю до невибраних, то вони теж розділили б небесні благословення. А оскільки Божественна милість не пов’язана з працею або заслугами з нашого боку, то [OV032] з цього випливає, що нестача вчинків і нестача заслуг з боку невибраних не повинна позбавляти їх найголовнішої з Божественних милостей, якщо Божественна доброзичливість прихильна до них.

Що ж до долі невибраних, то їхня справа розглядалася з найбільшою обережністю, яка тільки можлива в даній ситуації, пером здібної людини. Нам спокійно пояснили, що “Бог обминув їх”. В основі цієї теорії лежить доктрина повної зіпсованості. Стверджувалося, що переступ батька Адама проти Божественного Закону варт вічних мук як присуду з боку Справедливості для нього самого і для кожної його дитини, яка коли-небудь народиться. Нам говорили, що це було справедливе покарання, і що Бог через Христа лише звільнив вибраних на знак Своєї любові й благодаті, оминаючи інших, не обираючи їх, щоб врятувати від мук. Доктрина призначення була додана до доктрини вибрання з наміром показати, що Божі уподобання в справі вибрання тих, кому Він надаватиме перевагу, були визначені задовго до їхнього народження, і що з такими ж міркуваннями Він передбачив, що жодної допомоги, жодного адекватного полегшення не повинно бути для невибраних: їх слід повністю оминати, щоб їх спіткала доля, до якої вони були засуджені, – вічні муки. І ця доля і кількість невибраних були повністю відомі

Богові задалегідь і схвалені як Його незмінна воля, Його найвище благовоління.

БУНТ У СЕРЦІ ВЕСЛІ

Джон Веслі був вихований під впливом згаданих вчень, але, будучи служителем єпископальної церкви, відчував, що не може проповідувати таким чином. Його розум відмовлявся вважати таку річ сповненою любові, навіть якщо вона була справедливою, і його серце повністю відкидало думку про те, що Божественний характер і план можуть бути такими. Маючи велике серце, брат Веслі оприлюднив протилежну теорію, а саме: оскільки Бог є Любов, то Він повинен робити все, що в Його силах, щоб спасти наш рід від вічних мук. Брат Веслі наполягав на тому, що мільйони людей, які потраплять у вічні муки, потраплять туди з власної відповідальності, всупереч усім зусиллям Бога уберегти їх від цього. Будучи шляхетною душею, він свого часу зіткнувся з переслідуванням, намагаючись розповісти про Божу любов і закликаючи грішників не вважати себе невибраними й приреченими на вічні муки, а прислухатися до голосу Божественного милосердя, навернутися до Господа всім серцем і отримати щедre прощення. Повне сердечних почуттів вчення Веслі здобуло тріумф над логікою Кальвіна. Воно не тільки призвело до формування величезної спільноти християн під назвою “методисти”, але й, на додаток, трансформувало погляди християнського світу всіх конфесій так, що сьогодні, незалежно від конфесійних обітів, члени практично всіх християнських інституцій дотримуються поглядів Веслі.

ОБИДВА ПРАВИЛЬНІ І ОБИДВА НЕПРАВИЛЬНІ

Засвідчуючи пошану до Кальвіна і Веслі як Божих дітей, а до багатьох послідовників їхніх учень – як до святих, може здатися, що з нашого боку було б нерозважливо критикувати когось із них, а особливо обох. Однак ми заохочуємо це зробити з двох причин:

1. Ми хочемо показати, що в деяких аспектах обидві ці доктрини є правильними й біблійними, а в інших – неправильними й небіблійними.

2. До цього нас також спонукає той факт, що конфесійно ці протилежні доктрини приблизно однаково представлені у світі, і всі визнають, що вони не можуть бути правильними й водночас суперечити одна одній.

3. Якщо нам вдасться продемонструвати, що ці дві протилежні системи можуть бути гармонізовані й що елементи обох можуть бути доведені як такі, що відповідають Писанню і гармоніюють одна з одною, то віримо, що захисники обох шкіл матимуть підстави дякувати нам за служіння, а тисячі людей, які через конфлікт цих доктрин втратили віру в Біблію як Боже Слово, можуть бути врятовані від невір'я.

СПОЧАТКУ ВІДКИНЬМО ПОМИЛКИ

Перш ніж підійти до цього питання з погляду Писання, ми повинні відкинути деякі софістики й помилки, пов'язані [OV033] з цими популярними доктринами, і побачити їх в істинному світлі, щоб ми могли правильно оцінити вчення Святого Письма з цього питання.

Перш за все, звернім увагу на сильні сторони кальвінізму, які повинні бути непорушними і які ніколи не можуть бути відкинуті Божими дітьми без шкоди для себе – Божественний Суверенітет, Завбачення, Мету, Намір, Справедливість і Силу. “Господеві відвіку відомі всі вчинки Його” (Дії 15: 18). Зверніть увагу на Його власні слова через Пророка: “Так буде і Слово Моє, що виходить із уст Моїх: порожнім до Мене воно не вертається, але зробить, що Я пожадав, і буде мати повождення в тому, на що Я його посилав” (Іс. 55: 11).

Ми зобов'язані погодитися з кальвінізмом щодо Божественного передбачення того, що має статися. Щобільше, нічого не може статися всупереч Божественному дозволу, хоча багато чого відбувається всупереч Божественному Закону, дозволене для мудрих цілей. Але, погоджуючись з братом Кальвіном щодо цих сильних сторін Божественного характеру, ми повинні погодитися з братом Веслі, що любов є не тільки елементом Божественного характеру, але й, разом зі справедливістю, панівним елементом Божественного плану. Ми повинні погодитися з братом Веслі, що ні людська справедливість, ні людська любов не можуть призначити наперед вічні муки для більшості нашого роду, ані для жодного його члена. Ми повинні погодитися з Веслі, що, згідно з Божественним Планом, остаточно Божа благодать прощення гріхів повинна бути вільною благодаттю і поширюватися на кожного члена нашого роду. Якщо наш погляд на вільність цієї благодаті ширший, ніж у брата Веслі, то це, мабуть, не означає, що наші серця

ширші за його серце, а означає, що настав час підняти завісу невігластва й забобонів і дозволити очам нашого розуміння бачити ясніше “зо всіма святими, що то ширина й довжина, і глибина й вишина [Любові величної Божої]”, “і пізнати Христову любов, яка перевищує знання, щоб були ви наповнені всякою повнотою Божою” (Еф. 3: 18, 19).

Показавши, що погляд брата Кальвіна вважав Бога всемогутнім і повним гідності, проте позбавленим любові, доречно показати, що брат Веслі, теоретично визнаючи Бога Божественної любові, вважав, що Йому брак мудрості й завбачення. Брат Веслі визнавав разом з братом Кальвіном, що лише жменька святих віруючих потрапить до неба, а також що всі інші підуть на вічні муки. Різниця між цими двома теоріями, таким чином, не мала жодного практичного відношення до страждань загублених, а лише стосувалася Божественного характеру і самого задуму, пов'язаного зі стражданнями. Кальвін вчив, що Бог так хоче. Веслі заперечував це. Очевидно, що “Бог усякої благодаті” мав би втілювати в Собі не тільки люблячі якості ідеалу Веслі, але й гідність, мудрість та силу ідеалу Кальвіна. Між ними обома ми знайшли б Бога Біблії й Бога, Якого міг би схвалити наш розум. Повністю збалансовані, повністю скоординовані Божі Справедливість, Любов, Мудрість і Сила повинні проявлятися в Його стосунках з людством. Яка нам користь від люблячого Бога з вчення Веслі, Який бажає всіляких благ для Своїх створінь, якщо при цій любові Йому не вистачає мудрості, щоб керувати таким добрим планом, або не вистачає сили, щоб виконати такий добрий план, схвалений його Мудрістю і Любов'ю? Будьмо певні, що Бог, об'явлений у Біблії, є досконалим у всіх Своїх якостях. Його Передбачення, споглядаючи уздовж течії часу, передбачило б кожную подію, пов'язану з інтересами Його створінь. І якби це Передбачення усвідомлювало, що Божественна Справедливість не може дарувати створінню вічне життя в блаженстві, але повинна увічнити його існування у вічних стражданнях, тоді Божественна Мудрість і Любов, безсумнівно, вирішили б, що Божественна Сила не повинна використовуватися для створення цієї істоти; і Божественна Справедливість, напевно, поставила б, що не повинна бути створена істота,

яка, як передбачила Божественна Мудрість, має провести вічність у нещасті.

ВІДМОВА ВІД ХИБНИХ АРГУМЕНТІВ

Нам добре відомі хибні аргументи [OV034], висунуті братом Веслі та його колегами:

1. Що Бог може створити людську душу, але не може її знищити. Абсурд! Не відповідає Писанню! Ми кажемо: хіба не написано, що “безбожних усіх Він [Бог] понищить” (Пс. 145: 20)? І ще: “Душа, що грішить, вона помре” (Єз. 18: 4); “Бійтеся більше того, хто може й душу, і тіло вам занапастити в Геєнні” (Мт. 10: 28); “Бо заплата за гріх – смерть” (Рим. 6: 23).

2. Ще один хибний аргумент: Бог залишив долю язичників у наших руках і визначив, що, помираючи в кількості дев'яносто п'ять мільйонів на день, вони повинні піти на вічні муки, якщо християни не скажуть їм слово про Христа і Його викупну працю. Який абсурд! Чи варто дивуватися, що невір'я висміює таке огидне спотворення Божественної Справедливості й Любові? Безумовно, характер Небесного Отця був грубо спотворений Його власною сім'єю, Його власними дітьми! Наші серця і наш розум волають до живого й істинного Бога Біблії, Який знав, що робив, коли брався за створення нашого роду, – Бога не тільки доброзичливого у Своїх задумах, але й глибоко мудрого, здатного і могутнього у здійсненні всіх Своїх намірів. У Біблії, і тільки в ній, ми знаходимо опис Бога з таким характером і таким планом.

ВИБРАННЯ Й ВІЛЬНА БЛАГОДАТЬ

Коротко кажучи, Святе Письмо вчить про вибрання в теперішньому віці “Церкви первороджених, на небі написаних”, однак воно не вчить, що невибрані приречені на вічні муки. Воно вчить, що мертві дійсно мертві, але не безнадійно мертві, і вони не мертві як дикі тварини. Воно вчить, що вирок смерті прийшов на весь наш рід і призвів до нашої розумової, моральної та фізичної вади й занепаду. Воно вчить, що смертний вирок, винесений нам як роду, був би вічним, якби не Боже милосердя, виражене через Ісуса, і праця, яку Він виконав і ще виконає для нашого роду. Воно вчить, що надія нашого роду – воскресіння з мертвих і звільнення від панування недосконалості та гріха.

Біблія не вчить, що Вільна Благодать уже досягла людства. Навпаки, вона вчить, що зараз відбувається процес обрання, і що у свій час,

коли обрання завершить вибір Нареченої Христа, Вільна Благодать пошириться по всій землі, і кожне створіння буде приведене до пізнання Господа: “Тоді то розплющатся очі сліпим і відчиняться вуха глухим”. Цим часом Вільної Благодаті буде Тисячолітній вік; і протягом цього віку Церква Христа, яка нині обирається, буде співспадкоємицею Ісуса в Його Царстві та його славній праці для підняття людства з умов гріха та смерті. Таким чином, “вибрані” теперішнього часу остаточно будуть використані Господом як Його “Царське Священство” під проводом Ісуса Христа, їхнього Голови, їхнього Первосвященника, щоб благословити всі племена землі найповнішою і найбільш абсолютною можливістю досягти реституції до людської досконалості й вічного життя, інакше люди, відкинувши цю ласку, помруть Другою Смертю і стануть, немовби їх ніколи не було.

Нас запитують: “Чи не означають вислови Святого Письма, які вчать, що буде “вибрана” Церква, що маси людства є невибраними? А якщо вони, відповідно, невибрані, то не можуть потрапити в ту саму щасливу оселю з вибраними й повинні бути передані на вічні муки!” Як дивно, що ці злі припущення, які не відповідають характеру і Плану Небесного Отця, так наполегливо осілися в нашій свідомості! Чи так само хибно ми міркуємо і про інші речі? Цивілізований світ у наш час звик до слова “вибори”. Ми обираємо парламенти й конгреси. Кількість обраних на ці посади дійсно невелика порівняно з кількістю населення. Таким чином, ми постійно маємо перед очима обрану маленьку громадку і невибрані маси – мільйони. Чи можемо ми думати, що ті, кого не обрали до законодавчих органів чи Конгресу, неодмінно повинні, через те, що їх не обрали, зазнати якихось мук? І чи не так само абсурдно міркувати подібним чином щодо вибраних і невибраних, згаданих у Святому Письмі? Навпаки, як законодавців і суддів обирають з-поміж людей через їхню передбачувану придатність до особливої праці, і призначають [OV035] на посаду з метою збереження інтересів невибраних, так і ми бачимо обрання, яке займає таке важливе місце в Божественному Плані. Церква обирається до членства в Тілі Христа – в Духовному Насінні Авраама. І божественне твердження полягає в тому, що в цьому Насінні Авраама, у цій вибраній Церкві,

усі племена землі будуть благословенні. Безумовно, це єдиний розумний і тверезий погляд на згадану річ, єдиний біблійний погляд, єдиний погляд, який дозволяє нам оцінити характер і План нашого Бога у відносинах з Адамом і його родом (Гал. 3: 29).

ПЕРЕДБАЧЕННЯ Й ПРИЗНАЧЕННЯ

Чи призначив, тобто визначив, Бог заздалегідь, які саме особи будуть благословенні можливостями Високого Поклику цього Євангельського віку до співспадкоємства з Христом? І, відповідно, чи визначив Він, які члени нашого роду можуть мати реституційні благословення наступного віку, а які будуть визнані недостойними вічного життя на будь-якому рівні й будуть віддані на смерть – “Другу Смерть”, вічне знищення? Ми відповідаємо, що ніщо в Писанні не може бути витлумачене на користь запропонованого погляду. Призначення в Біблії стосується Божественного характеру. Творець знав про гріхопадіння людини й смертну кару за нього, а також про Свій власний план відкуплення і відновлення людського роду. Він знав, що надасть привілей бути Відкупителем Своєму Єдинородженому Синові. Але це залежало від волі Логоса. Для Нього це не було примусом, а справою вибору.

Так само наш Творець визначив наперед, тобто призначив, що декому з людського роду буде надана можливість стати співспадкоємцями Відкупителя в Його Царстві та природі. Такий клас був призначений, тобто визначений наперед, але не було дано жодної пропозиції щодо осіб, які складатимуть цей наперед визначений клас. Навпаки, виразно сказано, що в гармонії з Божественним Планом багато хто повинен бути покликаний до цього високого становища порівняно з тими небагатьма, які будуть вибрані. Умови, на яких буде вибраний той чи інший покликаний, чітко викладені у Святому Письмі; і тим, хто удостоївся покликання, дано особливе напучення розглядати цю річ як цілком залежну від їхньої власної вірності, бо “вірний Той, Хто вас кличе, Він і вчинить оте” (1 Сол. 5: 24) – все, що обіцяв. Отже, покликаним залишається “вчинити міцним своє покликання та вибрання”.

Св. Павло викладає це питання призначення найбільш виразною мовою і чітко вказує на те, що Божественне призначення стосується не

окремої особи, а класу і характеристик усіх, хто буде належати до цього класу. Він призначив, що ніхто не може прийти до згоди з Ним або бути придатним для цього класу, якщо спочатку не увірує в Христа як свого Відкупителя, полишивши гріх, – якщо спочатку не буде виправданий через віру в дорогоцінну кров. Далі такі особи повинні посвятитися, взявши на себе святі обіти відданості Господу, Його Правді та Його службі до самої смерті. Мало того, цих обітів посвячення вони повинні дотримуватися якомога краще, повинні жити ними день-у-день аж до кінця періоду їхнього випробування й перевірки. Тим часом зачаті святим Духом, ці привілейовані особи повинні плекати плоди й благодаті Духа і ставати у своєму серці копіями дорогого Божого Сина, хоч би які вади й недосконалості не впливали на їхню зовнішню поведінку і слова.

Таким є Боже призначення. Апостол каже: “Кого Він передбачив [вибрану Церкву], тих і призначив [наперед визначив], щоб були подібні до образу Сина Його” (Рим. 8: 29). Хто з “покликаних” не досягне подібності характеру до Христа, той не зможе вчинити своє покликання і вибрання певним і буде відкинутий від членства в Ньому, бо Бог призначив, що ніхто не зможе бути в цій славній вибраній громаді, окрім тих, хто, завдяки Його допоміжній благодаті у Христі, досягне славної подібності характеру до Відкупителя.

Ми вважаємо, що з цього погляду вчення про Боже вибрання і визначення наперед щодо

Церкви й тих, хто має стати її членами, є славним і розрахованим на розвиток християнського характеру, щоб надихнути апостольською ревністю покликаних. Що ж до Вільної Благодаті Божественного Плану, то з [OV036] такого погляду це, безумовно, найславетніша пропозиція – обіцянка дати благословенні можливості кожному члену людського роду. Написано, що Христос – “Світло правдиве... Хто просвічує кожну людину, що приходить на світ” (Ів. 1: 9).

Прекрасна символічна картина Тисячолітнього віку і благословень, які поширяться на все людство під Новою Угодою Ізраїлю, постає перед нами в Книзі Об’явлення. Спочатку “вибрана” Церква зображена як “Новий Єрусалим ... що був приготований, як невіста, прикрашена для чоловіка свого”, що сходить з неба на землю, встановлюючи Божественне правління серед людей. Далі йде символічне представлення. “Ріка живої води, ясна, мов кришталь” представлена як така, що “випливає з престолу” Нового Єрусалиму, витікає, щоб благословити всі народи світу. Результатом є Рай з деревами життя по обидва боки річки й “листя дерев на вздоровлення народів”. Далі ми читаємо послання про Вільну Благодать, таку привабливу для брата Веслі й для всіх нас: “А Дух і Невіста говорять: Прийди! А хто чує, хай каже: Прийди! І хто прагне, хай прийде, і хто хоче, хай воду життя бере дармо!” (Об. 22: 17).

OV031

ЛІТЕРАТУРА

Пропонуємо читачам наступні книги та брошури:

- Серія книг “Виклади Святого Письма”
  - Том 1 – “Божественний план віків” (укр.)
  - Том 2 – “Надійшов час” (укр. та рос.)
  - Том 3 – “Нехай прийде Царство Твоє” (укр. та рос.)
  - Том 4 – “Битва Армагеддону” (укр.)
  - Том 5 – “Примирення між Богом і людьми” (укр.)
  - Том 6 – “Нове Створіння” (укр.)
- Небесна Манна (укр. та рос.)
- Фото-драма сотворення (рос.)
- На переломі віків (видання 2004 р., 92 стор.) (укр.)
- Боже Царство (86 стор.) (укр.)
- Біблійні люди (450 стор., видання 1995 р.) (укр.)

- Надія (22 стор.) (укр.)
- Кров Примирення (28 стор.) (укр.)
- Нові небеса і нова земля (24 стор.) (укр.)
- Чому Бог дозволив зло? (28 стор.) (укр.)
- Що таке душа? (34 стор.) (укр.)
- Что говорит Священное Писание о спиритизме? (88 стор.) (рос.)
- Де є померлі? (62 стор.) (укр.)
- Свічник (періодичне видання, 46 стор.)

Вся література висилається безкоштовно.

Просимо завітати в Інтернет на сторінку www.scripturestudy.net, де можна знайти додаткову літературу українською та російською мовами.